

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ
ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</u>	
1.1 Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	4
1.2 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ.....	5
1.3 ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	6
1.4 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
α)ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	8
β)ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	10
γ)ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	12
1.5 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	13
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2</u>	
2.1 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	14
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3</u>	
3.1 ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΑ 5.000 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟ 2010 ΣΕ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ.....	19
3.1.1 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.....	23
3.1.2 EUROBANK EFG.....	26
3.1.3 ΕΜΡΟΡΙΚΙ BANK.....	35
3.1.4 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.....	43
3.1.5 ALPHA BANK.....	45
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4</u>	
4.1 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	53
4.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.....	54
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....	60
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	61
ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....	62

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εδραίωση και ανάπτυξη των Ελληνικών Τραπεζών περιοριζόταν έως τα μέσα του '90 στον ελλαδικό χώρο. Το χρηματοπιστωτικό σύστημα στην Ελλάδα είχε αρχίσει να απεγκλωβίζεται από κυβερνητικούς περιορισμούς, τα επιτόκια χορηγήσεων μειώνονταν σταδιακά και οι τράπεζες άρχιζαν να στρέφονται στο retail banking με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση πιστωτικών καρτών, στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων.

Πολύ γρήγορα άρχισε να διαφαίνεται η ανάγκη για επέκταση των εργασιών των ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό και κυρίως στην αγορά της ΝΑ Ευρώπης, που ήταν μια αναπτυσσόμενη αγορά με πολλές προοπτικές για ξένες επενδύσεις και για προσέλκυση νέων πελατών.

Με βάση τα σχέδια των τραπεζών η ανάπτυξη του δικτύου των καταστημάτων στο εξωτερικό δεν είναι ομοιόμορφη και καθορίζεται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε χώρας. Λόγω των σημαντικών επενδύσεων τους, οι ελληνικές τράπεζες έχουν αποκτήσει σημαντικό μερίδιο αγοράς στις περισσότερες χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Οι κυριότεροι ανταγωνιστές των ελληνικών τραπεζών που έχουν μεγαλύτερα μερίδια αγοράς στις περισσότερες χώρες είναι οι αυστριακές Raiffeisen Bank, και Erste, η γαλλική Societe Generale, οι ιταλικές Unicredito, και Banca Intesa, και η ουγγρική OTP Bank.

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν εδραιωθεί και συνεχίζουν να επεκτείνουν τη παρουσία τους στις χώρες της Ν.Α Ευρώπης, ενόψει και της ευρωπαϊκής προοπτικής των περισσότερων από τις χώρες αυτές. Η δραστηριότητα αυτή είχε ξεκινήσει λόγω

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

της ανάγκης τραπεζικής στήριξης της αυξημένης ελληνικής επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ευρύτερη αυτή γεωγραφική περιοχή. Σταδιακά όμως, τα περιθώρια διασυνοριακής ανάπτυξης των ελληνικών τραπεζών διευρύνθηκαν, ιδίως όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών λιανικής τραπεζικής και χρηματοδότησης επιχειρήσεων στην εν λόγω περιοχή αλλά και ευρύτερα.

Την ίδια στιγμή η σχεδιαζόμενη στρατηγική των ελληνικών τραπεζών προβλέπει επιτάχυνση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων στην ευρύτερη περιοχή με στόχο την δημιουργία ενός δικτύου που θα πλησιάζει στις αρχές του 2010 τα 5.000 καταστήματα. Το βάρος της ανάπτυξης πέφτει χωρίς αμφιβολία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Τουρκία, καθώς τα έσοδα τόσο από την τρέχουσα οικονομική χρήση και ιδιαίτερα από τις επόμενες, αναμένεται να ενισχυθούν σημαντικά από τις εν λόγω αγορές, ενώ αναμένεται να αντιστοιχούν στο 25% της συνολικής κερδοφορίας το 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στο σύγχρονο χρηματοοικονομικό περιβάλλον καθιστά αναγκαία η ύπαρξη χρηματοοικονομικών οργανισμών, αφού ο ρόλος τους στη διαμόρφωση πολιτικής προσφοράς χρήματος είναι καθοριστικός. Η μορφή, δε, αυτών που δραστηριοποιούνται σε μια οικονομία, σχετίζεται με το θεσμικό πλαίσιο, το βαθμό απελευθέρωσης των αγορών και το βαθμό ανάπτυξης της οικονομίας.

Κυριότερος αντιπρόσωπος των χρηματοπιστωτικών οργανισμών είναι τα πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες). Σήμερα πλέον, κατόπιν βασικών αλλαγών που έχουν επέλθει στον ευρωπαϊκό και στον διεθνή χρηματοπιστωτικό χώρο, μπορούμε να μιλάμε για τράπεζες πολλαπλών δραστηριοτήτων, δηλαδή τράπεζες ή γενικότερα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν τη δυνατότητα δραστηριοποίησης στην προσφορά όλων των προϊόντων και υπηρεσιών του χρηματοπιστωτικού χώρου, κατόπιν εγκρίσεως τούτης από τις εποπτεύουσες αρχές.

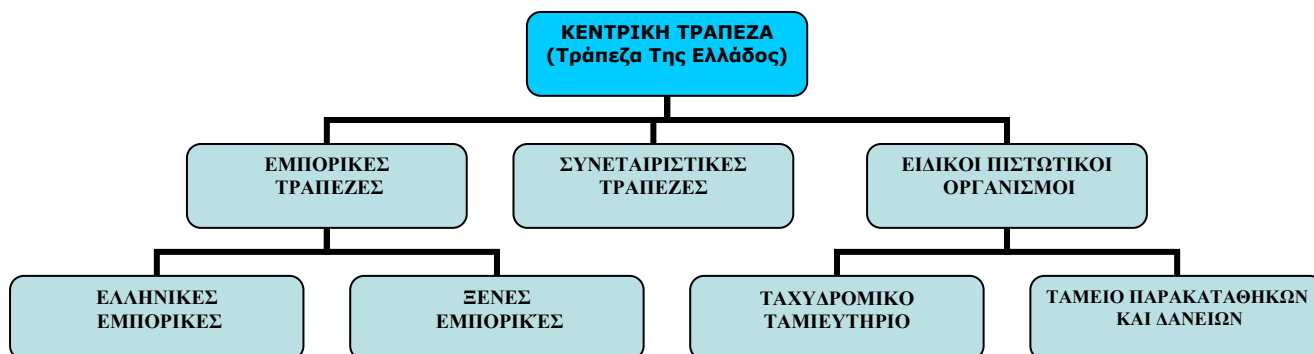
«Τράπεζες είναι οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως έτερου σκοπού αυτών, δέχονται κατ' επάγγελμα καταθέσεις χρημάτων ή άλλων αξιών» (Αγγελόπουλος 2005)¹. Αυτός ο ορισμός πρωτοδόθηκε για τις τράπεζες στον νόμο 5076/1931 «περί Ανωνύμων Εταιρειών και Τραπεζών». Ωστόσο σήμερα εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, αφού οι τράπεζες θεωρούνται ως ο μεσάζοντας μεταξύ κεφαλαιούχων, που ζητούν να επενδύσουν κεφάλαια, και εκείνων που έχουν ανάγκη δανεισμού για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους.

Παρότι υπάρχουν κι άλλες μορφές χρηματοοικονομικών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην αγορά οι τράπεζες είναι οι πιο σημαντικές μορφές από όλους τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς μιας οικονομίας.

Έτσι οι βασικές κατηγορίες τραπεζών όπως έχουν διαμορφωθεί στην Ελλάδα με βάση τις δραστηριότητες τους παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα.

---

¹Αγγελόπουλος Παναγιώτης, Τράπεζες και Χρηματοοικονομικό Σύστημα: Αγορές- Προϊόντα- Κίνδυνοι

1.2 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των ελληνικών τραπεζών αλλά και των ξένων που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα έχει λάβει το τελευταίο χρόνο δυναμικό χαρακτήρα, εξαιτίας κυρίως του γεγονότος ότι το φάσμα των προσφερομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και προϊόντων είναι ευρύ. Βέβαια, στην εγχώρια αγορά υπάρχει ακόμα σημαντικό περιθώριο αύξησης του όγκου των παραδοσιακών τραπεζικών εργασιών και ιδιαίτερα της λιανικής τραπεζικής που αναπτύσσεται δυναμικά τα τελευταία έτη, ξεκινώντας από χαμηλή βάση και στηριζόμενη στα χαμηλά επιτόκια που έχουν διαμορφωθεί στη Ζώνη του Ευρώ. Επιπλέον, η εμφάνιση και διεύρυνση στην τραπεζική αγορά των συνεταιριστικών τραπεζών αναμένεται να προσθέσει ακόμα μεγαλύτερη ένταση στον ήδη αυξημένο ανταγωνισμό, σηματοδοτώντας μια νέα θεσμική εξέλιξη.

Ο ανταγωνισμός περιλαμβάνει τον ανταγωνισμό τριών υποσυστημάτων:

- ο Τον ανταγωνισμό μεταξύ των εμπορικών τραπεζών
- ο Τον ανταγωνισμό μεταξύ των εμπορικών τραπεζών, αφενός, και των ειδικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, αφετέρου, και
- ο Τον ανταγωνισμό μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων γενικότερα και άλλων και άλλων μη τραπεζικών επιχειρήσεων, όπως ασφαλιστικές και χρηματιστηριακές επιχειρήσεις, κλπ.

1.3 ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα παρουσιάζει συνεχή ανάπτυξη. Τα τελευταία χρόνια οι τράπεζες στην πλειονότητά τους, έχουν ξεκινήσει μια αναπτυξιακή πορεία καθώς και μια πορεία υψηλής κερδοφορίας, παίζοντας ρόλο καταλύτη και στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Ένας από τους σημαντικότερους τροφοδότες της κερδοφορίας τους είναι η επικέντρωση του ενδιαφέροντός τους σε τομείς με υψηλά περιθώρια κέρδους αλλά και προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης, όπως οι αμιγώς τραπεζικές δραστηριότητες και ειδικότερα η λιανική τραπεζική. Η επέκταση των Ελληνικών επιχειρήσεων και ιδιαιτέρως των τραπεζών στα Βαλκάνια παρέχει την ευκαιρία τόσο στις εταιρίες όσο και στην Ελληνική οικονομία να επιτύχουν γρηγορότερους ρυθμούς ανάπτυξης, έτσι ώστε να επιτευχθεί η πραγματική σύγκλιση της Ελληνικής οικονομίας με αυτές των δυτικών χωρών πιο σύντομα.

Η πραγματική σύγκλιση απαιτεί οικονομική ανάπτυξη, χαμηλά επίπεδα ανεργίας, μισθούς αντίστοιχους αυτών της Ε.Ε.(15), αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (σε τιμές PPP), και συνεπάγεται μια συνεχή βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης. Το Ελληνικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι περίπου στο 75% του μέσου όρου της Ε.Ε., ενώ ο βασικός μισθός στην Ελλάδα είναι περίπου στο 55% του Μ.Ο. των πλέον ανεπτυγμένων οικονομικά μελών της Ε.Ε. (π.χ. Γερμανίας, Γαλλίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ιρλανδίας, Βελγίου, Ολλανδίας). Μιλώντας για πραγματική σύγκλιση, η Ελλάδα απέχει πολύ για να φτάσει το επίπεδο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε PPP τιμές) των προηγμένων χωρών της Δυτικής Ευρώπης ή τα χαμηλά επίπεδα ανεργίας τους. Παρόλα αυτά, η επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του Ελληνικού ΑΕΠ (ο οποίος είναι γύρω στο 4% ανά έτος τα τελευταία 5 έτη), και η επέκταση των Ελληνικών επιχειρήσεων στα Βαλκάνια εκτιμάται ως θετικό στοιχείο που επιτρέπει την αισιόδοξη εκτίμηση ότι η Ελλάδα μπορεί να μειώσει την απόσταση τα επόμενα χρόνια και να επιτύχει την πραγματική Σύγκλιση σε μία δεκαετία.

ΤΟ ΟΦΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Το κυριότερο όφελος από τη διεθνοποίηση των τραπεζικών εργασιών είναι η αύξηση του λεγόμενου πλεονάσματος του καταναλωτή, δηλαδή η διαφορά ανάμεσα σε ό,τι είναι διατεθειμένος να πληρώσει ο καταναλωτής για μια τραπεζική εργασία και σε ότι εν τέλει πληρώνει. Για τις τραπεζικές υπηρεσίες, το πλεόνασμα του καταναλωτή αυξάνεται όταν το επιτόκιο καταθέσεων αυξάνεται ενώ το επιτόκιο χορηγήσεων και το ύψος των προμηθειών μειώνονται. Ο υψηλότερος ανταγωνισμός που συνεπάγεται η διεθνοποίηση της τραπεζικής οδηγεί, συνεπώς, σε άνοδο του πλεονάσματος του καταναλωτή, αφού αυξάνει τα επιτόκια καταθέσεων και μειώνει τα επιτόκια χορηγήσεων και το ύψος των προμηθειών.

Περαιτέρω, η διεθνής τραπεζική αυξάνει την αποτελεσματικότητα των διεθνών ροών κεφαλαίου. Πριν ολοκληρωθεί η διεθνοποίηση της τραπεζικής δραστηριότητας, η μεταφορά των κεφαλαίων επιτυγχάνονταν μόνο μέσω των άμεσων ξένων επενδύσεων και της λεγόμενης “βοήθειας” από φίλες και σύμμαχες χώρες. Η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής έχει βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της κατανομής του κεφαλαίου, φέρνοντας σε επαφή δανειστές και δανειζομένους από διαφορετικές χώρες.

Βεβαίως, η διεθνοποίηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων προκαλεί κάποιο κόστος. Πρώτον, συνδέεται με μια απώλεια εσόδων για τις κυβερνήσεις. Εφόσον η κεντρική τράπεζα επιβάλλει κάποιο υποχρεωτικό ποσοστό διακράτησης ρευστών διαθεσίμων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα (που αποτελεί ένα είδος φόρου, αφού υποχρεώνει τις εμπορικές τράπεζες να διακρατούν ανενεργά κεφάλαια), η

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

διεθνοποίηση των εργασιών οδηγεί στην αποδημία των κεφαλαίων είτε προς περιοχές που οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι πιο τοκοφόρες είτε το υποχρεωτικό ποσοστό διακράτησης είναι μικρότερο. Πρόσθετο πρόβλημα είναι η ανάπτυξη των εξωχώριων (ή υπεράκτιων) τραπεζικών κέντρων που αποτελούν ουσιαστικά “φορολογικούς παράδεισους”, δημιουργώντας αθέμιτο ανταγωνισμό και ενδογενή αστάθεια στο διεθνές τραπεζικό σύστημα.

1.4 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

α) ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι τάσεις της τεχνολογίας τροφοδότησαν τα τελευταία χρόνια νέες τάσεις ευρείας παραγωγικής, οργανωτικής και τεχνολογικής αναδιάρθρωσης του πιστωτικού συστήματος στην Ελλάδα, οι οποίες οδήγησαν σε έντονη αλλαγή της φυσιογνωμίας των τραπεζικών καταστημάτων, στην ταχεία εισαγωγή της αυτοματοποίησης, της πληροφόρησης και των συναλλαγών από απόσταση. Λόγω ακριβώς των παραπάνω οφελών που επέφερε η τεχνολογική πρόοδος, παρατηρείται μια συνεχής προσπάθεια εκ μέρους των τραπεζών για ανάπτυξη αξιόπιστης τεχνικής υποδομής, που θα αποτελέσει συν τις άλλους, προϋπόθεση για την κατάκτηση πρωτοποριακής θέσης στον ανταγωνισμό μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών επηρεάζει τόσο την εσωτερική λειτουργία όσο και τα προϊόντα και τις αγορές των τραπεζών. Αρχικά, όσον αφορά στην εσωτερική λειτουργία, η τεχνολογία μετασχηματίζει την τραπεζική βιομηχανία σε όλες τις διαστάσεις: λιγότερη διακίνηση χαρτιού, επιτάχυνση διαδικασιών, δημιουργία καλύτερα οργανωμένων βάσεων δεδομένων, εξάλειψη προβλημάτων που δημιουργούνται από τις γεωγραφικές αποστάσεις και γενικά απλοποίηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ακόμη, η εξέλιξη της τεχνολογίας προϋποθέτει και άριστα εκπαιδευμένο προσωπικό που θα είναι σε θέση να την αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Έτσι, η τεχνολογική πρόοδος από τη μια, και η τάση που κυριαρχεί για επενδύσεις πληροφορικής γενικότερα, όσον αφορά το υλικό (hardware), το λογισμικό

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

(software) και τις επικοινωνίες, από την άλλη, οδηγεί στον προσανατολισμό σε νέα, καινοτόμα εργαλεία και μεθόδους που αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας παροχής υπηρεσιών και τον εκσυγχρονισμό των εσωτερικών επιχειρησιακών λειτουργιών, σε αντιδιαστολή με τις δαπάνες συντήρησης και αποκατάστασης εξοπλισμού.

Όσον αφορά τα προϊόντα και τις αγορές έχουμε: νέα προϊόντα, πρόσβαση σε νέες αγορές, νέα κανάλια διανομής των προϊόντων καθώς και αύξηση του αριθμού των ωρών που μπορούν να εξυπηρετηθούν οι πελάτες. Αξιοσημείωτα παραδείγματα είναι η 24ωρη τηλεφωνική εξυπηρέτηση (phone banking), την οποία έχουν ενσωματώσει πολλές τράπεζες τα τελευταία χρόνια, αλλά και η ηλεκτρονική τραπεζική (e-banking), η οποία συνέβαλε σημαντικά στην πραγματοποίηση ηλεκτρικών συναλλαγών από τους ίδιους τους πελάτες χωρίς να υπάρχει ανάγκη φυσικής παρουσίας αυτών στην τράπεζα με την οποία συναλλάσσονται.

Ως εκ τούτου αυξήθηκε ο αριθμός των εγγεγραμμένων χρηστών στις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής τραπεζικής. Τέλος, τα ΑΤΜς, αποτελούν μια άλλη εξίσου επαναστατική αλλαγή στον τραπεζικό κλάδο, προερχόμενη αποκλειστικά και μόνο από την τεχνολογική επανάσταση. Μέσω αυτών, υποστηρίζεται πλέον η διενέργεια συναλλαγών, όπως μεταφορά κεφαλαίων σε λογαριασμούς τρίτων, πληρωμή πιστωτικών καρτών και λογαριασμών κοινής ωφέλειας, πέραν των παραδοσιακών υπηρεσιών ανάληψης, κατάθεσης και ερώτησης υπολοίπου. Εξαιτίας των άνω πλεονεκτημάτων παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού τους.

β)ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το οικονομικό περιβάλλον αποτελεί για όλες τις τράπεζες μια παράμετρο του εξωτερικού τους περιβάλλοντος, ιδιαιτέρως σημαντική, καθότι η γενική κατάσταση της οικονομίας και οι εξελίξεις που παρατηρούνται σε αυτήν επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργία των τραπεζικών ιδρυμάτων.

Μεταβλητές, όπως απασχόληση, ανεργία και καθαρό εισόδημα εμπλέκονται και μεν στην πορεία της οικονομίας αλλά και στην πορεία του τραπεζικού κλάδου γενικότερα. Συνιστούν έναν κύκλο όπου ο κάθε παράγοντας επηρεάζει τον επόμενο στην αλυσίδα. Για παράδειγμα, υψηλό ποσοστό απασχόλησης για μια χρονιά σε μια οικονομία, συντελεί στην αύξηση του καθαρού εισοδήματος, άρα και στην αύξηση της ιδιωτικής δαπάνης, στην αύξηση των καταθέσεων ταμειευτηρίου, στη μείωση της ζήτησης για δάνεια, στην αγορά άλλων χρηματοοικονομικών προϊόντων (π.χ. αμοιβαία κεφάλαια) αλλά και στην αποπληρωμή δανείων (μείωση του ποσοστού κέρδους που απολαμβάνουν οι τράπεζες από τα επιτόκια των δανείων).

Όλα τα παραπάνω δεν μπορούν παρά να ενισχύσουν την άποψη της αλληλοσυσχέτισης μεταξύ της οικονομίας και του τραπεζικού κλάδου. Η πρώτη αποκαλύπτει δυνάμεις που οι τράπεζες εξετάζουν και συμπεριλαμβάνουν στον προγραμματισμό και σχεδιασμό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους. Η ευρωστία, εύρυθμη λειτουργία και ποικιλομορφία του τραπεζικού συστήματος, από τη άλλη δημιουργούν προϋποθέσεις για την υγιή ανάπτυξη της οικονομίας και άλλων κλάδων αυτής.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

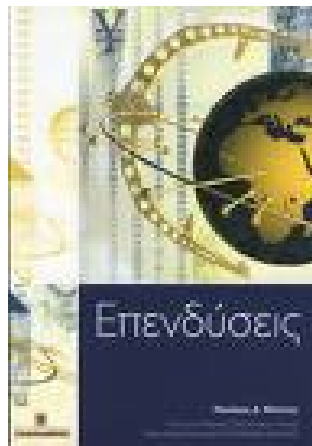
Οι νέες υπηρεσίες που προσφέρουν οι τράπεζες, κυρίως όσο αφορά τα εναλλακτικά δίκτυα διανομής (π.χ. τηλεφωνική τραπεζική, τραπεζική μέσω διαδικτύου), έχουν δημιουργήσει την απαραίτητη ζήτηση για την ανάπτυξη των κλάδων της οικονομίας.

Δύο από τους κλάδους που επωφελήθηκαν από τον εκσυγχρονισμό των τραπεζών είναι οι κλάδοι της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών (σταθερής και κινητής τηλεφωνίας). Η αυξημένη ζήτηση για μηχανολογικό εξοπλισμό από τις τράπεζες, επέτρεψε και στους δύο κλάδους να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας. Επιπλέον, οι τράπεζες σε συνεργασία με τον κλάδο των τηλεπικοινωνιών προσφέρουν νέες υπηρεσίες που απαιτούν τη συνεργασία των δύο κλάδων.

Ταυτόχρονα, η βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρουν οι τράπεζες έχουν ως αποτέλεσμα τη στροφή άλλων κλάδων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, όπως π.χ. ο ναυτιλιακός, που παραδοσιακά χρησιμοποιούσε χρηματοπιστωτικές εταιρείες του εξωτερικού, μολονότι οι περισσότερες ναυτιλιακές επιχειρήσεις είναι ελληνικές. Η βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης από τις ελληνικές τράπεζες, καθώς και η δυνατότητα σύναψης κοινοπρακτικών δανείων είχε ως αποτέλεσμα οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις να στραφούν σε ελληνικές τράπεζες και να αποφασίσουν τη σταδιακή επαναφορά των δραστηριοτήτων τους στην Ελλάδα.

Συμπερασματικά, λοιπόν, οι τράπεζες δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη άλλων κλάδων της οικονομίας. Δημιουργούν την απαραίτητη ζήτηση για την ανάπτυξη ορισμένων προϊόντων και την προσφορά για την επάνοδο άλλων κλάδων. Από την άλλη πλευρά, η υγιής ανάπτυξη και πορεία της οικονομίας επηρεάζει όλους τους κλάδους, μαζί και τον τραπεζικό.

γ)ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η προοδευτική απελευθέρωση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος από διοικητικές ρυθμίσεις υπαγόρευσε την ανάγκη καταγραφής και τήρησης νόμων που διέπουν τις σχέσεις των τραπεζών με την πελατεία τους καθώς και μεταξύ τους και απέναντι τρίτων.

Στόχος λοιπόν της νομοθεσίας που έχει θεσπίσει ειδικά για αυτόν το λόγο είναι η ενίσχυση της διαφάνειας και ειλικρίνειας κατά τις συναλλαγές και κυρίως η εδραίωση πνεύματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης στις σχέσεις των τραπεζών μεταξύ τους καθώς και με τους συναλλασσόμενους με αυτές. Οι νόμοι αυτοί λοιπόν ευνοούν και προωθούν την ανάπτυξη του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη λειτουργία των δυνάμεων της αγοράς ώστε να επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων προς όφελος των πελατών.

Η ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλει πρώτον, υιοθέτηση εσωτερικών κανόνων για την απαγόρευση κοινοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών. Επιπλέον, σχολαστική τήρηση των εγκυκλίων και κανονιστικών διατάξεων σχετικά με την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες καθώς και άλλες υποχρεώσεις που σχετίζονται με νομότυπους και ασφαλείς τρόπους εκτέλεσης των τραπεζικών εργασιών.

Το νομοθετικό πλαίσιο απευθύνεται σε όλους τους υπαλλήλους και σε όλα τα στελέχη, ανεξαρτήτως βαθμού, θέσης ή αντικείμενο εργασίας, ενόψει της εμβέλειας που καταλαμβάνει το σύνολο της τραπεζικής δραστηριότητας.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Το γεγονός λοιπόν ότι το νομοθετικό πλαίσιο καταδεικνύει τον τρόπο λειτουργίας των τραπεζών αποτελεί το έναυσμα για την κοινωνική ευθύνη που έχουν όλες οι επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των τραπεζών.

1.5 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η κυριότερη λειτουργία της τράπεζας είναι ο έντοκος δανεισμός. Δανείζει κεφάλαια τα οποία της ανήκουν ή κεφάλαια προερχόμενα από καταθέσεις πελατών. Οι τράπεζες παρουσιάστηκαν αρχικά στη Δύση ως αργυραμοιβεία που αντάλλασσαν διάφορα νομίσματα με κέρδος.

Αργότερα, άρχισαν να συγκεντρώνουν κεφάλαια, που με αυτά χρηματοδοτούσαν τα κράτη και μάλιστα σε περίπτωση πολέμου. Με την επέκταση του δανεισμού κεφαλαίων και σε ιδιώτες δημιουργήθηκε ο σημερινός τύπος τραπεζών. Γενικά, τα σημερινά τραπεζικά ιδρύματα χωρίζονται σε τράπεζες καταθέσεων που δανείζονται κεφάλαια από ιδιώτες και τα δανείζουν σε τρίτους και σε εκδοτικές, που έχουν το προνόμιο να δίνουν τραπεζογραμμάτια αντί για μελλοντικό νόμισμα.

Οι τράπεζες αποτελούν σπουδαίο παράγοντα στην εμπορική και οικονομική ζωή ενός τόπου. Δέχονται καταθέσεις με τόκο, προεξοφλούν τις συναλλαγματικές, δανείζουν με ενέχυρο τίτλους και εμπορεύματα, ή με υποθήκη, χρηματοδοτούν μεγάλες επιχειρήσεις, χορηγούν κρατικά δάνεια κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

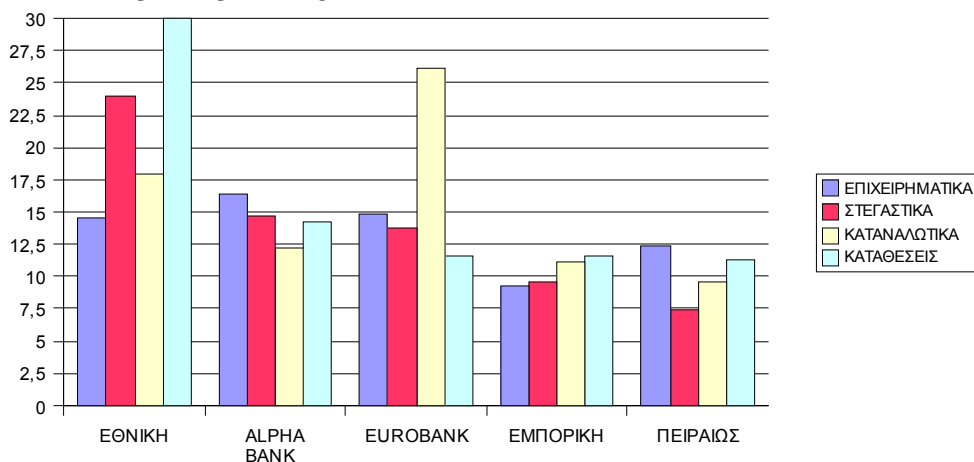
Η πορεία του χρηματοοικονομικού συστήματος τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα υπήρξε δυναμική και ραγδαία. Οι υψηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης στη χώρα μας, που τα τελευταία χρόνια ήταν σταθερά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, καθώς και η μεγάλη πτώση των επιτοκίων σε συνδυασμό με την πολιτική ιδιωτικοποιήσεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα, άλλαξαν το τοπίο του τραπεζικού ανταγωνισμού και έφεραν πολλαπλά οφέλη στους επενδυτές, τους δανειολήπτες και την οικονομία. Παράλληλα, ένα πρώτο κύμα εξαγορών και συγχωνεύσεων οδήγησε στη συγκέντρωση του κλάδου στην Ελλάδα, ενώ έκαναν δυναμικά την εμφάνιση τους ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα που αγόρασαν ελληνικές τράπεζες (Credit Agricole-Εμπορική, Societe Generale-Γενική). Με αφορμή και την πρόσφατη πιστωτική κρίση που έχει ξεσπάσει στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου που ξεκίνησε από τα ενυπόθηκα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης στις ΗΠΑ, το ερώτημα αν η θετική αυτή πορεία συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια είναι περισσότερο από ποτέ επίκαιρο.

Στο παρακάτω διάγραμμα καταγράφονται τα μερίδια αγοράς, στους κυριότερους τομείς των τραπεζικών εργασιών, των 5 μεγαλύτερων τραπεζών που ελέγχουν πάνω από το 80% της ελληνικής αγοράς.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ	ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ	ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΕΘΝΙΚΗ	14,6	24	18	30
ALPHA BANK	16,4	14,7	12,2	14,2
EUROBANK	14,8	13,8	26,2	11,6
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	9,3	9,5	11,1	11,6
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	12,3	7,4	9,5	11,3

ΜΕΡΙΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ 5 ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος (Δεκέμβριος 2006)

Το τραπεζικό τοπίο έχει αλλάξει δραματικά την τελευταία δεκαετία. Στο διάστημα 1995-2006 καταγράφηκε ένας σημαντικός αριθμός εξαγορών και συγχωνεύσεων, ενώ ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα παρέμεινε στα ίδια περίπου επίπεδα. Το 2006 ολοκληρώθηκε η εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας από την Credit Agricole, η μεγαλύτερη εξαγορά ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος από άλλο διεθνές, το οποίο υποδηλώνει σαφώς το ενδιαφέρον των ξένων πιστωτικών ιδρυμάτων για την αναπτυσσόμενη ελληνική αγορά.

Την ίδια περίπου περίοδο, όλες οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες ακολούθησαν δυναμικά τους Έλληνες πελάτες τους, οι οποίοι επεκτάθηκαν στη ΝΑ Ευρώπη. Στο βαθμό που η ελληνική αγορά ωριμάζει χρηματοοικονομικά, η έγκαιρη ανεύρεση εναλλακτικών πηγών εσόδων για περαιτέρω δυναμική ανάπτυξη της κερδοφορίας των τραπεζών αποτέλεσε μονόδρομο. Στο πλαίσιο αυτό η επέκταση αυτή των

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

τραπεζών αναμένεται να αποτελέσει σημαντική πηγή κερδοφορίας στο μέλλον, καθώς οι οικονομίες των χωρών αυτών σταδιακά αποκτούν δυναμική σύγκλισης προς τις αντίστοιχες της Δυτικής Ευρώπης. Ενδεικτικό της σημασίας που αποδίδουν οι ελληνικές τράπεζες στην εξωσυννοριακή δραστηριότητά τους είναι ότι έως σήμερα έχουν επενδύσει στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης ποσά που ξεπερνούν τα 6 δισ. ευρώ, και λειτουργούν περίπου 1.900 καταστήματα (που αντιστοιχούν στο 1/3 του συνολικού αριθμού των καταστημάτων).

Την ίδια περίοδο οι χορηγήσεις αυξήθηκαν με πολύ μεγαλύτερο ρυθμό από τις καταθέσεις και η επέκταση προήλθε κυρίως από τη λιανική τραπεζική (στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια). Παράλληλα, βελτιώθηκε η απόδοση των απασχολούμενων κεφαλαίων, κυρίως χάρη στα συγκριτικά υψηλά επιτοκιακά περιθώρια, και διαμορφώθηκαν ισχυροί δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας. Η αναμενόμενη, κατά τα επόμενα χρόνια, μείωση των επιτοκιακών περιθωρίων θα αντισταθμιστεί από την ισχυρή πιστωτική επέκταση και τη βελτίωση της σχέσης κόστους-εσόδων, διατηρώντας υψηλούς ρυθμούς κερδοφορίας. Παρά τη μεγάλη ανάπτυξή τους, το μέγεθος των ελληνικών τραπεζών παραμένει σχετικά μικρό σε σχέση με αντίστοιχες τράπεζες στο εξωτερικό.

Με βάση τόσο τα ίδια εποπτικά κεφάλαια, όσο και το μέγεθος του ενεργητικού μόνο δύο ελληνικές τράπεζες ανήκουν στις 100 μεγαλύτερες της Ευρώπης και καμία δεν ανήκει στις 100 μεγαλύτερες στον κόσμο. Το μέγεθος των ελληνικών τραπεζών έχει αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης στη χώρα μας σχετικά με το ζήτημα δημιουργίας εθνικών πρωταθλητών, που να μπορούν να ανταγωνίζονται στην Ευρωζώνη, χωρίς όμως να επηρεάζουν τον υγιή ανταγωνισμό εντός των ορίων της χώρας. Μάλιστα στο παρελθόν, έγινε μια αποτυχημένη προσπάθεια συγχώνευσης της Εθνικής Τράπεζας με την Alpha Τράπεζα.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα έχει πλέον ωριμάσει και το μεγάλο ερώτημα σήμερα είναι κατά πόσον η πιστωτική επέκταση (με έμφαση στα δάνεια προς τα νοικοκυριά) θα συνεχίσει να αυξάνεται με υψηλούς ρυθμούς ή η οικονομία πλησιάζει το σημείο κορεσμού. Η εμπειρία άλλων ευρωπαϊκών χωρών δείχνει ότι υπάρχουν περιθώρια πιστωτικής επέκτασης, ιδιαίτερα στο χώρο των στεγαστικών δανείων. Συγχρόνως, όμως, με τη ραγδαία αύξηση των χορηγήσεων, ο πιστωτικός κίνδυνος αποκτά μεγαλύτερο ειδικό βάρος και χρειάζεται περισσότερη προσοχή.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα στην Ελλάδα δεν έχει περάσει περίοδο ύφεσης τα τελευταία 14 χρόνια και συνεπώς δεν έχει δείξει τη δυνατότητα διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Η διασφάλιση της κερδοφορίας και οι αναπτυξιακές προοπτικές μιας τράπεζας θα συνεχίσουν να προσδιορίζονται από την ικανότητά της να επισημαίνει, εγκαίρως, τις μεταβαλλόμενες αυτές ανάγκες και να προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες, ώστε να προσφέρει ελκυστικές λύσεις με τους πιο ανταγωνιστικούς όρους. Οι πελάτες είναι πολύ πιο ενημερωμένοι, πολύ πιο απαιτητικοί, και θα έχουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη και δυνατότητα πρόσβασης σε τραπεζικές υπηρεσίες. Αυτό, από την πλευρά των τραπεζών, συνεπάγεται υψηλές δαπάνες επενδύσεων στην τεχνολογία, οι οποίες θα εξασφαλίζουν επιπρόσθετα απλότητα στη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων συναλλαγών και θα εξοικονομούν πόρους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πολύ σημαντικό ρόλο θα διαδραματίζει, στις σχέσεις και τις συναλλαγές των καταναλωτών, των επενδυτών και των τραπεζικών οργανισμών, η εναρμόνιση με το πλαίσιο που διαμορφώνεται από θεσμούς, όπως η MIFID (Market in Financial Instruments Directive - Οδηγία για τις αγορές των χρηματοπιστωτικών μέσων).

Η παράλληλη τεχνολογική πρόοδος αναμένεται ότι θα φέρει επανάσταση στα συστήματα πληρωμών, στη μορφή και τα κανάλια διανομής των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών. Η τεχνολογική εξέλιξη μας επιτρέπει να θεωρήσουμε ως βέβαιο ότι όλο και περισσότερες τραπεζικές συναλλαγές θα εκτελούνται μέσα από τα εναλλακτικά δίκτυα εξυπηρέτησης (e-banking, mobile banking, call center), ενώ το τραπεζικό κατάστημα θα παραμείνει χώρος, όχι τόσο παροχής προϊόντων και υπηρεσιών αλλά παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης. Συνεπώς, τα ζητήματα ασφάλειας που σχετίζονται με τη λειτουργία των μηχανογραφικών και ηλεκτρονικών συστημάτων, καθώς και με την αποθήκευση, τη διαφύλαξη του απορρήτου και την επεξεργασία δεδομένων, θα αποτελούν κρίσιμη παράμετρο επιβίωσης και ανάπτυξης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Το μέλλον του χρηματοπιστωτικού συστήματος στη χώρα μας εξαρτάται σαφώς από την αναπτυξιακή πορεία των μεγάλων τραπεζών, διότι αυτές και οι θυγατρικές τους δρομολογούν τις εξελίξεις των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Οι τράπεζες αυτές δεν αντιμετωπίζουν σημαντικές απειλές, είναι υγιείς, δυναμικές, με

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

δυνατή κεφαλαιακή επάρκεια και με ικανά στελέχη που μπορούν να ανταγωνιστούν τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές και να ανταποκριθούν στις νέες, σύνθετες ανάγκες των πελατών τους. Ωστόσο, η ελληνική αγορά είναι μικρή και πλησιάζει τα σημεία κορεσμού. Υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω επέκταση των χορηγήσεων, κυρίως των στεγαστικών δανείων, αλλά αυτό πρέπει να γίνεται με προσοχή, καθώς ο πιστωτικός κίνδυνος αυξάνεται. Η πρόσφατη κρίση στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου υπενθυμίζει πόσο διεθνοποιημένες είναι αυτές οι αγορές, πόσο γρήγορα αλλάζουν τα δεδομένα και πόσο μικρό παραμένει το μέγεθος των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει την περαιτέρω συγκέντρωση του κλάδου.

Μεσοπρόθεσμα οι ελληνικές τράπεζες θα αναπτυχθούν μόνο με τη διεθνή τους επέκταση, κάτι που ξεκίνησαν με τις εξαγορές και τις επενδύσεις τους στη ΝΑ Ευρώπη. Οι γειτονικές μας χώρες, που έχουν προγραμματίσει να μουν στην Ευρωζώνη ή την ΕΕ, είναι χώρες που κατ' ανάγκη ακολουθούν οικονομική πολιτική σύγκλισης και, επομένως, παρουσιάζουν ευκαιρίες με μικρό κίνδυνο. Βεβαίως, εκεί έχουν πλέον σπεύσει και άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες και έτσι ο ανταγωνισμός δεν είναι ιδιαίτερα εύκολος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ ΤΑ 5.000 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟ 2010 ΣΕ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ

Οι πιστωτικοί οργανισμοί επισπεύδουν την επέκταση του δικτύου τους στο εξωτερικό. Περισσότερα από 3.000 καταστήματα αριθμεί αυτή την περίοδο το δίκτυο που διαθέτουν οι ελληνικές τράπεζες εκτός των ελληνικών συνόρων, με την κύρια έμφαση να δίνεται στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης και την Τουρκία.

Την ίδια στιγμή, η σχεδιαζόμενη στρατηγική των ελληνικών τραπεζών προβλέπει επιτάχυνση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο τη δημιουργία ενός δικτύου που θα πλησιάζει στις αρχές του 2010 τα 5.000 καταστήματα. Σε ό,τι αφορά την ελληνική επικράτεια, τα πιστωτικά ιδρύματα θα προχωρήσουν σε αναδιανομή του δικτύου τους με άνοιγμα νέων καταστημάτων σε περιοχές με αναπτυσσόμενη οικονομική δραστηριότητα.

Το βάρος της ανάπτυξης πέφτει χωρίς αμφιβολία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Τουρκία, καθώς τα έσοδα τόσο από την τρέχουσα οικονομική χρήση, όσο και, κυρίως, από τις επόμενες, αναμένεται να ενισχυθούν σημαντικά από τις εν λόγω αγορές, φτάνοντας να αντιστοιχούν στο 40% της συνολικής κερδοφορίας το 2010. Με βάση τα σχέδια των τραπεζών, η ανάπτυξη του δικτύου των καταστημάτων στο εξωτερικό δεν είναι ομοιόμορφη και καθορίζεται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε χώρας.

Λόγω των σημαντικών επενδύσεών τους, οι ελληνικές τράπεζες έχουν αποκτήσει σημαντικό μερίδιο αγοράς στις περισσότερες χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Συγκεκριμένα, το μερίδιό τους με βάση το ενεργητικό διαμορφώνεται αυτή την

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

περίοδο άνω του 30% στην ΠΓΔΜ, σε 20%-25% στη Βουλγαρία, την Αλβανία και τη Σερβία, σε 15% στη Ρουμανία και σε 4% στην Τουρκία.

Οι κυριότεροι ανταγωνιστές των ελληνικών τραπεζών που έχουν μεγαλύτερα μερίδια αγοράς στις περισσότερες χώρες είναι οι αυστριακές Raiffeisen Bank και Erste, η γαλλική Societe Generale, οι ιταλικές Unicredito και Banca Intesa και η ουγγρική OTP Bank.

Εθνική Τράπεζα

Περισσότερα από 1.300 καταστήματα σχεδιάζει να διαθέτει η Εθνική Τράπεζα το 2009 στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης και της Τουρκίας όπου έχει ήδη παρουσία, από περίπου 1.084 που είναι τα καταστήματά της στο εξωτερικό σήμερα. Στην ελληνική επικράτεια το δίκτυο της Εθνικής Τράπεζας θεωρείται επαρκές και οι όποιες κινήσεις θα αφορούν σε περιοχές που παρουσιάζουν αυξημένη οικονομική δραστηριότητα. Στην Τουρκία μόνο και μόνο το γεγονός ότι ο όμιλος της Εθνικής Τράπεζας ανοίγει ένα κατάστημα τον μήνα, καταδεικνύει πόσο σημαντική είναι η αγορά σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Στόχος της ΕΤΕ είναι το 2009 η Finansbank να αριθμεί 550 καταστήματα από περίπου 413 που έχει σήμερα.

Eurobank EFG

Εξειδικεύοντας τη στρατηγική των επομένων 3 ετών στη Νέα Ευρώπη η διοίκηση της τράπεζας τονίζει μεταξύ άλλων ότι η ταχύρυθμη οργανική ανάπτυξη βασίζεται στη σημαντική επέκταση του δικτύου με διπλασιασμό των καταστημάτων έως το 2009 ώστε να υπερβούν τα 1.400 καταστήματα, ενώ παράλληλα, τα επιχειρηματικά κέντρα από 20 σήμερα, θα ξεπεράσουν τα 120.

Το πλεονέκτημα της Eurobank σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ελληνικές τράπεζες είναι η παρουσία της στην Πολωνία. Σήμερα η θυγατρική της εκεί αριθμεί περίπου 266 καταστήματα και οι εκτιμήσεις αναφέρουν ότι στόχος είναι να φθάσουν ακόμη και τα 600 στο τέλος του 2009.

Alpha Bank

Την επιτάχυνση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης δρομολογεί η διοίκηση της Alpha Bank έτσι ώστε η τράπεζα να διαθέτει 870 καταστήματα μέχρι το τέλος δεκαετίας από σχεδόν 416 που έχει σήμερα.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Παράλληλα σχεδιάζεται η αναδιάρθρωση του δικτύου καταστημάτων με στόχο την εξειδίκευσή τους στην εξυπηρέτηση νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων.

Πριν από 3 μήνες περίπου η Alpha Bank εισήλθε στην τραπεζική αγορά της Ουκρανίας μέσω της εξαγοράς της Astra Bank, η οποία αποσκοπεί στη δημιουργία δικτύου εθνικής εμβέλειας ως το 2010 με ενδιάμεσο στόχο την ανάπτυξη 50 καταστημάτων έως τα τέλη του 2008.

Τράπεζα Πειραιώς

Σύμφωνα με το Business Plan που έχει εκπονήσει η διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς για το διάστημα 2007 – 2010 προβλέπεται το δίκτυο των καταστημάτων να ξεπεράσει τα 900 καταστήματα εντός και εκτός Ελλάδος, με τις δραστηριότητες στο εξωτερικό να συμβάλουν τουλάχιστον με 25% στα αποτελέσματα του Ομίλου. Το διεθνές δίκτυο της τράπεζας περιλαμβάνει σήμερα περί τα 445 καταστήματα ενώ ο στόχος για το 2010 τα ανεβάζει στα 600.

Emporiki Bank

Κατά την πρόσφατη παρουσίαση του Business Plan της τράπεζας για την πενταετία 2007 – 2011 η διοίκηση προανήγγειλε την επέκταση της Emporiki Bank στις ταχύτατα αναπτυσσόμενες αγορές της ΝΑ Ευρώπης, μέσω ισχυρής οργανικής ανάπτυξης, αποτέλεσμα της οποίας θα είναι η δημιουργία ενός δικτύου που θα αριθμεί συνολικά 309 καταστήματα.

Σημειώνεται ότι η τράπεζα έχει παρουσία αυτή τη στιγμή σε Βουλγαρία, Ρουμανία, ενώ με την ολοκλήρωση του 2007 το δίκτυο της Emporiki Bank στα Βαλκάνια αριθμούσε μόλις 70 καταστήματα.

Τράπεζα Κύπρου

Η πρόσφατη εξαγορά που πραγματοποίησε η Τράπεζα Κύπρου στη Ρωσία (Uniastrum Bank) αλλάζει σημαντικά τόσο τα μεγέθη όσο και τις προοπτικές του συγκροτήματος στις διεθνείς αγορές. Πλέον το δίκτυο της ελληνοκυπριακής τράπεζας υπερβαίνει τα 500 καταστήματα συνολικά, ενώ η διοίκηση ρίχνει μεγάλο βάρος της ανάπτυξης του Ομίλου στην ελληνική επικράτεια. Η στρατηγική περιλαμβάνει το άνοιγμα 30 νέων καταστημάτων κατά έτος, με στόχο το πανελλαδικό δίκτυο της τράπεζας να αριθμεί 220 καταστήματα στο τέλος τον 2010, από 145 σήμερα.

Marfin Popular Bank

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Μέσω οργανικής ανάπτυξης και με ταχύτατους ρυθμούς θα συνεχιστεί μέχρι το τέλος της τρέχουσας χρήσης η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου της Marfin Popular Bank τόσο εντός όσο και εκτός των ελληνικών συνόρων, με στόχο το συνολικό δίκτυο να αριθμεί με την ολοκλήρωση του 2008 περισσότερα από 500 καταστήματα. Σύμφωνα με ανώτατα διοικητικά στελέχη του Ομίλου στο δίκτυο της τράπεζας θα προστεθούν μέχρι το τέλος του έτους 80 νέα καταστήματα, 40 από τα οποία αφορούν στην ελληνική επικράτεια και άλλα 40 στις χώρες στις οποίες έχει παρουσία ο ελληνικός τραπεζικός όμιλος.

ΑΤΕ BANK

Η ενίσχυση της παρουσίας της τράπεζας στην ελληνική αγορά και στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και Μεσογείου αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της διοίκησης. Προς αυτή την κατεύθυνση έχουν ήδη υλοποιηθεί τα πρώτα μικρά βήματα σε Σερβία και Ρουμανία με ένα συνολικό δίκτυο της τάξης 47 καταστημάτων.

Πιο συγκεκριμένα για τις πέντε μεγαλύτερες ελληνικές τράπεζες:

3.1.1 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1841 ως εμπορική τράπεζα και μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος το 1928 είχε το εκδοτικό προνόμιο. Εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών την ίδρυσή του το 1880, ενώ από τον Οκτώβριο του 1999, η μετοχή της Τράπεζας διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Έχει τη μεγαλύτερη και ισχυρότερη παρουσία στον Ελλαδικό χώρο, αλλά και με το δυναμικό προφίλ της στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο ηγείται του μεγαλύτερου και ισχυρότερου Ομίλου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.

Με το πληρέστατο Δίκτυό της που αριθμεί 575 καταστήματα και 1.421 ATMs, καλύπτει ολόκληρη τη γεωγραφική έκταση της Ελλάδας. Παράλληλα, αναπτύσσει εναλλακτικά δίκτυα πώλησης των προϊόντων της, όπως οι υπηρεσίες Mobile και Internet Banking. Σήμερα, μετά τις πρόσφατες εξαγορές στο χώρο της ΝΑ Ευρώπης, το Δίκτυο της Τράπεζας στο εξωτερικό περιλαμβάνει 1.081 μονάδες.

Η Εθνική Τράπεζα έχει εξελιχθεί σε ισχυρό όμιλο στη περιοχή (Βουλγαρία, Σκόπια, Ρουμανία, Κύπρος), ενισχύοντας τη θέση της μέσω επιλεκτικών εξαγορών και οργανωτικής ανάπτυξης. Έχει εδραιώσει τη θέση της και στόχος της είναι η περαιτέρω ενδυνάμωση της μέσω της ενσωμάτωσης των πρόσφατων εξαγορών σε Σερβία και Τουρκία για την αξιοποίηση όλων των σχετικών συνεργιών.

Βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου αναμένεται ότι τα κέρδη της που προέρχονται από την ΝΑ Ευρώπη θα υπερδιπλασιαστούν κατά την επόμενη τριετία.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ:

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ισχυρό χαρτί της διοίκησης της Εθνικής αποτελεί το γεγονός ότι η Τράπεζα δεν έχει εκτεθεί καθόλου σε παράγωγα προϊόντα που συνδέονται με τα ενυπόθηκα δάνεια υψηλού κινδύνου. Τούτο την καθιστά αυτομάτως πιο ελκυστική στα μάτια των επενδυτών από πολλές ευρωπαϊκές και πολύ μεγαλύτερες σε μέγεθος τράπεζες, οι οποίες «μετρούν ακόμη τις πληγές» που τους προκάλεσαν οι επενδύσεις σε τέτοια προϊόντα.

Ήδη ευρωπαϊκοί τραπεζικοί κολοσσοί, όπως η Barclays, αντιμετωπίζονται με δυσπιστία από το τραπεζικό σύστημα, δηλαδή από τις άλλες τράπεζες, οι οποίες αρνούνται να τους χρηματοδοτήσουν, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν οξύτατο πρόβλημα ρευστότητας. Αντιθέτως, η Εθνική, διαθέτοντας μια ευρεία καταθετική βάση, είναι σε θέση να περάσει το σκόπελο της έλλειψης ρευστότητας που αντιμετωπίζουν άλλες τράπεζες, χωρίς να χρειαστεί να δανειστεί ακριβά από τη διατραπεζική αγορά, μεταβιβάζοντας στη συνέχεια το υψηλό αυτό κόστος στην πελατεία της.

Μάλιστα, η αδυναμία εκτίμησης των διαστάσεων του προβλήματος το καθιστά ακόμη πιο επαχθές. Υπάρχει αβεβαιότητα για το ακριβές μέγεθος της «φούσκας των παραγώγων που στηρίχθηκαν σε ενυπόθηκα δάνεια», όπως επίσης για το ποιες τράπεζες ή άλλοι οργανισμοί είναι εκτεθειμένοι σε τέτοια δάνεια.

Συγκριτικό πλεονέκτημα της Εθνικής στην παρούσα συγκυρία αποτελεί και η επένδυσή της στην Τουρκία με την εξαγορά της Finansbank. Η μεγάλη συμβολή της τουρκικής τράπεζας στην κερδοφορία του Ομίλου αναγνωρίζεται από τους θεσμικούς επενδυτές και προσδίδει στη μετοχή της Εθνικής ευοίωνες προοπτικές. Άλλωστε ανάλογες προοπτικές ανάπτυξης διαθέτει συνολικά και ολόκληρη η τραπεζική αγορά της γείτονος.

Προκειμένου να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες που προσφέρει η τουρκική αγορά, υλοποιείται με γοργούς ρυθμούς το πρόγραμμα επέκτασης της Finansbank.

Τελικά η Εθνική απέκτησε το 46% της τουρκικής τράπεζας πληρώνοντας ουσιαστικά 3,6 φορές τη λογιστική αξία της, ενώ για να χρηματοδοτήσει την εξαγορά, η οποία θα γίνει εξ ολοκλήρου με μετρητά, θα προχωρήσει σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 3 δισ. ευρώ την οποία έχουν εγγυηθεί μεγάλα

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

χαρτοφυλάκρια του εξωτερικού. Η Εθνική καταβάλλοντας για την εξαγορά του 46% της Finansbank 2,3 δισ. ευρώ, αποκτά ηγετική θέση στην περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης, ενώ το γεγονός πως η αύξηση κεφαλαίου θα χρηματοδοτηθεί κυρίως από ξένες τράπεζες πυροδοτεί σενάρια για την περαιτέρω αποδέσμευσή της από τη σκέπη του Δημοσίου αλλά και για στρατηγική συμμαχία.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ:

Εύλογο θα ήταν το ερώτημα για το ποια μέτρα έχουν ληφθεί για να αποτραπεί ο κίνδυνος ότι με την πρόσφατη διολίσθηση της τουρκικής λίρας η Εθνική θα ζημιωθεί και θα επηρεασθεί περαιτέρω το τίμημα της συναλλαγής.

Κατά την συμφωνία ήταν γνωστό ότι η τουρκική λίρα ήταν υπερτιμημένη. Με το δεδομένο αυτό πραγματοποιήθηκαν όλοι οι υπολογισμοί στο business plan. Με αυτόν τον τρόπο η τράπεζα είναι εξασφαλισμένη ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας στις προβλέψεις της. Επιπλέον, το υψηλό αυτό επίπεδο υποτίμησης μαζί με το ασφάλιστρο κινδύνου (risk premium) της Τουρκίας που χρησιμοποιείται στους υπολογισμούς οδηγούν σε έναν υψηλό συντελεστή προεξόφλησης (discount rate) των μελλοντικών κερδών της Finansbank μέσα στο business plan που προστατεύει τις αποδόσεις της επένδυσής της Εθνικής. Αν μη τι άλλο, η διοίκηση ήταν ιδιαίτερα συντηρητικοί στους υπολογισμούς της. Αυτό το συντηρητικό rate χρησιμοποιήθηκε και για να υπολογιστεί και η τιμή της τελικής προσφοράς της τράπεζας.

Για τους φόβους αφελληνισμού και πλήρους ιδιωτικοποίησης της Εθνικής Τράπεζας ο στόχος της διοίκησης της τράπεζας είναι η Εθνική να παραμείνει ανεξάρτητη και αυτοδύναμη, με ανάπτυξη προς όφελος των μετόχων της. Οι ξένοι μέτοχοι, που κατέχουν σήμερα περί το 39% της Εθνικής, είναι θεσμικοί και από αυτό το ποσοστό μόνο ένα μικρό μέρος (κάτω από το 10%) καταθέτει μετοχές για να μετάσχει στις γενικές συνελεύσεις. Κατά συνέπεια, οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές, αν δεν επικροτούν μια διοίκηση, δεν θα περιμένουν συνήθως τη γενική συνέλευση για να την καταψηφίσουν, αλλά προτιμούν να πουλήσουν τις μετοχές.

Για τους φόβους που εκφράζονται για τη διάθεση των δικαιωμάτων στη διαδικασία της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου η διαδικασία εγγυάται πως είναι

αδύνατον να καταλήξουν μαζικά δικαιώματα σε έναν επενδυτή, ώστε να αποκτήσει αξιόλογο ποσοστό της Εθνικής, πολύ δε περισσότερο να του επιτρέψει να ελέγξει την τράπεζα. Τα αδιάθετα δικαιώματα περιέρχονται στο διοικητικό συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει να τα προσφέρει ξανά με ιδιωτική τοποθέτηση στους υπάρχοντες μετόχους. Αν υπάρξουν εκ νέου αδιάθετα δικαιώματα, τότε αυτά διατίθενται μέσω του δικτύου σε νέους ιδιώτες μετόχους, ενώ στην περίπτωση που δεν εξαντληθούν, τότε τα υπόλοιπα αδιάθετα διατίθενται στο προσωπικό².

3.1.2 EUROBANK EFG

ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Η Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias ιδρύθηκε το 1990 με αρχική επωνυμία «Ευρωεπενδυτική Τράπεζα» και στόχο την παροχή κυρίως επενδυτικών υπηρεσιών. Με την απελευθέρωση της αγοράς λιανικής τραπεζικής στην Ελλάδα, η Τράπεζα επαναπροσδιόρισε τους στρατηγικούς της στόχους. Έκτοτε η EFG Eurobank Ergasias έχει ακολουθήσει μια ανοδική πορεία, μέσα από δυναμική οργανική ανάπτυξη, αλλά και μέσα από εξαγορές και συγχωνεύσεις, καταλαμβάνοντας σήμερα ηγετική θέση στους ταχύτερα αναπτυσσόμενους και πιο προσοδοφόρους τομείς της αγοράς.

Η τράπεζα παρέχει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών και άλλων συναφών τραπεζοοικονομικών υπηρεσιών που περιλαμβάνουν:

- Τραπεζική ιδιωτών πελατών
- Τραπεζική επιχειρήσεων
- Επενδυτική τραπεζική και προϊόντα κεφαλαιαγοράς
- Διαχείριση περιούσιας και τέλος
- Δραστηριότητες στον ευρύτερο χρηματοοικονομικό τομέα

---

² www.ete.gr

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ:

Ο Όμιλος Eurobank EFG έχει στηρίξει την ύπαρξη και την πρωτοπορία του σε ένα όραμα:

«Να είναι η Τράπεζα πρώτης επιλογής στη Νοτιοανατολική και Κεντρική Ευρώπη λειτουργώντας με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πελάτες της, τους μετόχους της και την κοινωνία».

Προκειμένου να προσφέρει αυξανόμενη επενδυτική αξία προς τους μετόχους της, η EFG Eurobank Ergasias ακολουθεί συγκεκριμένη αναπτυξιακή στρατηγική, οι οποία συνοψίζεται στην έμφαση σε τομείς υψηλής κερδοφορίας και ανάπτυξης, στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, στην πελατοκεντρική οργανωτική δομή, στις επενδύσεις σε τεχνολογία και στον επαγγελματισμός και δυναμισμό της διοίκησης και του προσωπικού.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ:

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΗΣ EUROBANK EFG ΣΤΗ «ΝΕΑ ΕΥΡΩΠΗ»

Η επιτυχημένη εφαρμογή της δυναμικής διεθνούς στρατηγικής της Eurobank EFG, ιδιαίτερα κατά τελευταία δυο χρόνια, είχε ως αποτέλεσμα την μετεξέλιξη της σε έναν ηγετικό τραπεζικό όμιλο στη Νέα Ευρώπη, με παρουσία σε επτά χώρες. Ο όμιλος Eurobank EFG απευθύνεται πλέον σε έναν πληθυσμό άνω των 195 εκατομμυρίων ανθρώπων στις χώρες αυτές, με ένα δίκτυο 963 καταστημάτων, επιχειρηματικών κέντρων και σημείων πώλησης, συνολικό ενεργητικό 14,3 δις. ευρώ και δυναμικό που ξεπερνά τα 11.800 άτομα.

Κατά το 2007 ο όμιλος ολοκλήρωσε σε χρόνο ρεκόρ τη νομική και λειτουργική συγχώνευση της DZI Bank με την Postbank στη Βουλγαρία, καθώς και τη λειτουργική συγχώνευση της Nacionalna Stedionica Banka με την EFG Eurobank στη Σερβία, ενισχύοντας τη συνολική του παρουσία στις χώρες αυτές. Στην Πολωνία, το δίκτυο καταστημάτων Polbank EFG, που ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2006, συνέχισε την ταχύτατη οργανική του επέκταση, για να φτάσει τα 254 καταστήματα και σημεία πώλησης, από 130 την προηγούμενη χρονιά, εδραιώνοντας τη θέση του, ιδιαίτερα στην Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών. Στην Ουκρανία, ο όμιλος επαναπροσδιόρισε τη νεοαποκτηθείσα Universal Bank, αναπτύσσοντας ισχυρή

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

παρουσία στο Κίεβο και προσφέροντας μια διευρυμένη ομάδα ελκυστικών προϊόντων.

Οι γοργά αναπτυσσόμενες οικονομίες της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, που χαρακτηρίζονται από αυξανόμενα επίπεδα διαθέσιμου εισοδήματος και χαμηλό βαθμό διείσδυσης των τραπεζικών υπηρεσιών, αναμένεται να συνεχίσουν να αποτελούν βασικό μοχλό του Ομίλου τα επόμενα χρόνια.

Το 2007 αποτέλεσε ένα ακόμα επιτυχημένο έτος για την Postbank. Η τράπεζα, παράλληλα με τη συνέχιση της ανοδικής της πορείας στη Βουλγαρική αγορά, ολοκλήρωσε επιτυχώς τη νομική και λειτουργική της συγχώνευση με τη DZI. Η νέα τράπεζα διατηρεί τον διακριτικό τίτλο Postbank, ενώ η νομική της ονομασία είναι Eurobank EFG Bulgaria AD.

Η Postbank διαθέτει το τρίτο μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων στη Βουλγαρία με 233 σημεία πώλησης σε όλη τη χώρα και απασχολεί πάνω από 3.000 άτομα. Το μερίδιο αγοράς της ενιαίας τράπεζας στις χορηγήσεις είναι 10,8%. Στον τομέα της στεγαστικής πίστης κατατάσσεται δεύτερη με μερίδιο 10,1% και στον τομέα της καταναλωτικής πίστης κατατάσσεται τέταρτη με μερίδιο αγοράς 12,8%. Το 2007 οι συνολικές χορηγήσεις αυξήθηκαν κατά 65% συγκρινόμενες με το 2006.

Τα επιχειρηματικά δάνεια αυξήθηκαν κατά 63% ενώ τα δάνεια προς νοικοκυριά αυξήθηκαν κατά 67%. Ο διεθνής οργανισμός πιστωτικής αξιολόγησης Fitch Ratings τοποθετεί το πιστοληπτικό επίπεδο της Postbank σε «A-» με σταθερή προοπτική για μακροχρόνιες τοποθετήσεις, επιβεβαιώνοντας έτσι τη χρηματοοικονομική ισχύ της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια του 2007 η Bancpost συνέχισε να αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς. Το δίκτυο της περιλαμβάνει 237 καταστήματα και 16 επιχειρηματικά κέντρα. Εμφάνισε επίσης σημαντική ανάπτυξη του όγκου των εργασιών της τόσο σε δάνεια προς επιχειρήσεις όσο και προς ιδιώτες. Μέσω της Bancpost, ο όμιλος Eurobank EFG προσφέρει στη Ρουμανία μια ευρεία ομάδα προϊόντων και υπηρεσιών καλύπτοντας ολοκληρωμένα τις ανάγκες τόσο εταιρικών όσο και ιδιωτών πελατών. Η Bancpost απασχολεί πάνω από 4.000 άτομα και κατέχει συνολικό μερίδιο της αγοράς χορηγήσεων της τάξεως του 6,7%.

Η υψηλή ποιότητα των προϊόντων και υπηρεσιών και η δέσμευση του προσωπικού και της διοίκησης επιβεβαιώθηκε από την ανακήρυξη της Bancpost σε «Τράπεζα της χρονιάς» από το περιοδικό Bucharest Business Week, καθώς και η απονομή του βραβείου “Best Managed Banks in Central and Eastern Europe” από το περιοδικό Euromoney.

Οι δραστηριότητες της τράπεζας στη Ρουμανία ενισχύονται από το πλέγμα των θυγατρικών εταιριών EFG Retail Services, EFG Leasing, EFG Property Services, EFG Finance, EFG securities και EFG Mutual Funds Management και από τις δυο ασφαλιστικές εταιρείες του ομίλου, Eurolife Life και Eurolife General Insurance Services. Παράλληλα η Bancpost δραστηριοποιείται και στη αγορά συνταξιοδοτικών ασφαλιστικών προϊόντων με την θυγατρική της Bancpost Fond de Pensii.

Μετά την ολοκλήρωση της νομικής ενοποίησης των τραπεζών Eurobank EFG και NSB σε έναν τραπεζικό οργανισμό, τη Eurobank EFG Stedionica, ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2007 και η λειτουργική ενοποίηση των δύο τραπεζών. Με βάση στοιχεία Δεκεμβρίου 2007 η νέα τράπεζα αριθμεί 101 καταστήματα και πέντε κέντρα για την εξυπηρέτηση επιχειρήσεων. Παράλληλα, εδραιώθηκαν εναλλακτικά δίκτυα διανομής των προϊόντων της τράπεζας με σκοπό την επέκταση των δραστηριοτήτων της και

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

την ευέλικτη και άριστου επιπέδου εξυπηρέτηση των πελατών της. Βάσει του ενεργητικού, η Eurobank EFG Stedionica καταλαμβάνει πλέον την έκτη θέση με ποσοστό 5,3% παρουσιάζοντας συνεχώς ανοδική πορεία τα τελευταία έτη.

ΠΟΛΩΝΙΑ

Η Polbank EFG διανύει το τρίτος έτος λειτουργίας μέσα στην Πολωνική αγορά το 2006. Ο στρατηγικός στόχος της Polbank EFG για το 2007 ήταν η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου, η εδραίωση της παρουσίας της στα αστικά κέντρα και η ενδυνάμωση της δομής και της λειτουργίας της τράπεζας. Τα κύρια χαρακτηριστικά για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η εξάπλωση του δικτύου με 248 καταστήματα και υποκαταστήματα και πέντε επιχειρηματικά κέντρα, όχι μόνο στη Βαρσοβία, αλλά και σε κομβικά σημεία σε ολόκληρη τη χώρα.

Τα εναλλακτικά δίκτυα πωλήσεων που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του χρόνου έφεραν την τράπεζα πιο κοντά στο μέσο πελάτη, αυξάνοντας την αναγνωρισιμότητα της. Η ανάπτυξη καινούργιων προϊόντων τραπεζικής ιδιωτών πελατών καθώς και εναλλακτικών καταθετικών προϊόντων, οδήγησαν στην αύξηση του μεριδίου της τράπεζας σε νέες εργασίες στο 6,4%, με αντίστοιχη αύξηση του ποσοστού αγοράς από 0,5% το 2006, σε 1,9% τον Οκτώβριο του 2007. Παράλληλα, η ανάπτυξη της Polbank EFG στην Τραπεζική Επιχειρήσεων, αρχίζει να καλύπτει ήδη τον τομέα των μικρών επιχειρήσεων και των μικροεπενδυτών, με σκοπό το 2008 την εδραίωση της και στον τομέα των μεγάλων επιχειρήσεων. Το 2007 η Polbank EFG κέρδισε το Μπρούτζινο βραβείο EFFIE 2007 στην κατηγορία «Λανσάρισμα», καθώς επίσης και το βράβείο «Εργοδότης εμπιστοσύνης» τον Ιούνιο του 2007. Στρατηγικός στόχος της Polbank EFG για το 2008 είναι αύξηση του μεριδίου αγοράς, τόσο στα δάνεια όσο και στις καταθέσεις, η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου πωλήσεων, καθώς και η ανάπτυξη του Direct Banking και των θυγατρικών EFG Properties Services που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ασφαλειών και του real estate.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η Universal Bank ολοκλήρωσε το 2007 τον πρώτο χρόνο ένταξής της στον Όμιλο Eurobank EFG, με 75 καταστήματα, δυο επιχειρηματικά κέντρα για την εξυπηρέτηση των μεγάλων επιχειρήσεων. Η ανάπτυξη του δικτύου καταστημάτων στο Κίεβο και η ενίσχυση της παρουσίας της στη Δυτική Ουκρανία ήταν ο βασικός στόχος για το 2007, καθώς η τράπεζα διέθετε 33 καταστήματα τον Φεβρουάριο 2007, οπότε και εξαγοράσθηκε από τη Eurobank EFG.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου αυτού τοποθετήθηκαν οι βάσεις για την ορθότερη λειτουργία και υποδομή της νέας τράπεζας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Ομίλου Eurobank EFG. Η Universal Bank προσφέρει μέσω των καταστημάτων της καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια, καταθετικά προϊόντα, καθώς και ειδικά προγράμματα για μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Παράλληλα, έμφαση δίνεται στην περαιτέρω ανάπτυξη και εδραίωση της Τραπεζικής Επιχειρήσεων, προγράμματα και προϊόντα για μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Τα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά, καθώς στην Ουκρανία αυξήθηκε το ενεργητικό σε €435 εκατ., ενώ το χαρτοφυλάκιο δανείων επεκτάθηκε σε €334 εκατ. Στρατηγικός στόχος για το 2008 είναι η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου της τράπεζας. Μέσω της συνεχούς ανάπτυξης καινούργιων και ανταγωνιστικών προϊόντων στην Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών και στην Τραπεζική Επιχειρήσεων, η Universal Bank στοχεύει να εδραιώσει τη θέση της μεταξύ των μεγαλύτερων τραπεζών στην Ουκρανία μέσα στα επόμενα χρόνια.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Τον Μάρτιο του 2007 ο όμιλος ολοκλήρωσε την εξαγορά του 70% της Tekfenbank, η οποία προσφέρει υπηρεσίες και προϊόντα κυρίως προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τον Οκτώβριο του 2007, χρηματιστηριακή EFG Istanbul Securities, μέλος του ομίλου από το 2005, απορροφήθηκε από την Τράπεζα, η οποία μετονομάστηκε σε Eurobank Tekfen. Η συνεχιζόμενη συνεργασία μεταξύ του ομίλου

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Eurobank EFG και του ομίλου Tekfen Group, που διατηρεί το υπόλοιπο 30% Eurobank Tekfen, αποτελεί μια ισχυρή βάση για την επέκταση της στη δυναμικά αναπτυσσόμενη τραπεζική αγορά της Τουρκίας.

Η πελατειακή βάση της Eurobank Tekfen αποτελείται κυρίως από μικρομεσαίες επιχειρήσεις από διάφορους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, με τις οποίες διατηρεί μακροχρόνιες και στενές επιχειρηματικές σχέσεις. Επιπλέον, η τράπεζα έχει και ιδιώτες πελάτες, κυρίως υψηλής οικονομικής επιφάνειας. Στα τέλη του 2007 το δίκτυο της Eurobank Tekfen περιελάμβανε 36 επιχειρηματικά κέντρα/καταστήματα.

Κατά το 2007, η Eurobank Tekfen ισχυροποίησε το δυναμικό της στους τομείς των δανείων προς μεγάλες επιχειρήσεις, το leasing και το factoring, τομείς στους οποίους σκοπεύει να αναπτυχθεί ταχύτητα. Η στρατηγική ανάπτυξης επικεντρώνεται στους τομείς της Επιχειρηματικής Πίστης και των Κεφαλαιαγορών, με την παροχή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις στην Τουρκία, που εκτιμάται ότι αριθμούν τα 2,5 εκατομμύρια. Σταδιακά, η τράπεζα θα εισέλθει και σε άλλους κλάδους με σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης, όπως η στεγαστική πίστη και η διαχείριση περιουσίας, ενώ σκοπεύει να ισχυροποιήσει τη δυναμική της στον τομέα των κεφαλαιαγορών. Επίσης, η Eurobank Tekfen στοχεύει στην ανάπτυξη σταυροειδών πωλήσεων με τις τράπεζες του ομίλου σε άλλες χώρες της Νέας Ευρώπης.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ:

Οι ρυθμοί ανάπτυξης των οικονομιών της ΝΑ Ευρώπης αναμένεται να είναι ισχυροί, πλην όμως θα επιβραδυνθούν ελαφρά και θα διαμορφωθούν σε πιο διατηρήσιμα επίπεδα το 2008. Οι προοπτικές της σύγκλισης των οικονομιών των χωρών αυτών είναι ακόμα ισχυρές και το βασικό σενάριο προβλέπει ότι η επιβράδυνση στην παγκόσμια οικονομία αναμένεται να έχει μερική αρνητική επίδραση στις οικονομίες των χωρών της ΝΑ Ευρώπης όχι όμως στο βαθμό που θα έχει στις αναπτυγμένες οικονομίες. Οικονομίες όπως αυτή της Πολωνίας και της Ουκρανίας θα αισθανθούν λιγότερο τις συνέπειες αυτής της επιβράδυνσης.

Οι πιθανότητες είναι χώρες της Ν.Α. Ευρώπης όπως Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία και Τουρκία να αντιμετωπίσουν μεγαλύτερη πίεση αλλά όχι απότομη

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

προσγείωση στους αναπτυξιακούς τους ρυθμούς, αναφέρεται στην ανάλυση της Eurobank.

Οι μακροοικονομικοί κίνδυνοι έχουν επιδεινωθεί σημαντικά στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Τα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Σερβία έχουν μεγεθυνθεί σε σημαντικό βαθμό. Στην Ουκρανία, την Τουρκία και την Πολωνία διαμορφώνονται ακόμα σε σχετικά χαμηλότερα επίπεδα. Η διεθνής χρηματοοικονομική κρίση ανέδειξε σε πολύ μεγάλο βαθμό το ζήτημα της χρηματοδότησης των ελλειμμάτων τρεχουσών συναλλαγών. Οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων καλύπτουν τα ελλείμματα στη Βουλγαρία, Πολωνία, Ουκρανία. Ωστόσο έχουν επιβραδυνθεί σημαντικά στη Ρουμανία και Σερβία, σύμφωνα με τους αναλυτές της Eurobank.

Πιο αναλυτικά στην ανάλυση της Eurobank αναφέρεται μεταξύ άλλων:

- Η οικονομική ανάπτυξη στη Βουλγαρία διατηρήθηκε ισχυρή και το 2007. Ο αναπτυξιακός ρυθμός διαμορφώθηκε στο 6,2% έναντι 6,3% το 2006. Κινητήρια δύναμη της οικονομίας εξακολουθούν να είναι οι επενδύσεις, οι οποίες διαμορφώθηκαν στο 37% του ΑΕΠ. Ωστόσο, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ξεπέρασε κάθε προσδοκία, αγγίζοντας το 21,4% του ΑΕΠ το 2007, ενώ και το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος έφτασε το 97% του ΑΕΠ, στα μεγαλύτερα επίπεδα από την κρίση του 1996-97. Η κάλυψη ωστόσο του ελλείμματος από τις καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων εξακολουθεί να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Η άνοδος των τιμών στα τρόφιμα κατέστησε τη Βουλγαρία τη χώρα με τον υψηλότερο πληθωρισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με 14,2% τον Μάρτιο. Οι πληθωριστικές πιέσεις τροφοδοτούνται και από την υψηλή ζήτηση ως αποτέλεσμα των υψηλών ρυθμών πιστωτικής επέκτασης και την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος από τις αυξήσεις των μισθών και την μείωση του φορολογικού συντελεστή εισοδήματος στο 10%.

- Η μακροοικονομική σταθερότητα στη Ρουμανία απειλείται. Ο ρυθμός ανάπτυξης επιβραδύνθηκε στο 6% ενώ το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών επιδεινώθηκε στο 13,9% του ΑΕΠ. Εάν συνεχιστεί η επιδείνωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών οι ξένοι οίκοι θα προχωρήσουν στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της. Η συνεχιζόμενη εφαρμογή από την κυβέρνηση

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

μειοψηφίας μιας επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής οδηγεί στην ισχυρή αύξηση των πραγματικών μισθών, η οποία μεταφράζεται σε ενίσχυση της εσωτερικής καταναλωτικής ζήτησης. Η ισχυρή ζήτηση σε συνδυασμό με τη μη δυνατότητα ικανοποίησής της από αντίστοιχη προσφορά της εγχώριας οικονομίας οδηγεί στην αύξηση του πληθωρισμού και την διόγκωση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών το οποίο καλύπτεται από άμεσες ξένες επενδύσεις μόλις κατά 42%. Οι υποτιμητικές τάσεις του εγχωρίου νομίσματος που επικράτησαν, η άνοδος στις τιμές των τροφίμων και η ισχυρή αύξηση των μισθών επιτάχυναν τον πληθωρισμό στο 8,6%. Η Κεντρική Τράπεζα δεν έχει άλλη επιλογή από το να ανεβάζει τα επιτόκια στην προσπάθεια να αντιμετωπίσει τις εντεινόμενες πληθωριστικές πιέσεις. Η σωρευτική αύξηση ανέρχεται στις 225 μονάδες βάσης και το επιτόκιο παρέμβασης ανέρχεται στο 9,25%.

- Οι μακροπρόθεσμες προοπτικές του τραπεζικού τομέα της Τουρκίας είναι εξαιρετικά θετικές. Βραχυπρόθεσμα, το 2008 οι τράπεζες θα αντιμετωπίσουν αυξημένα κόστη χρηματοδότησης. Η πιστωτική επέκταση σταθεροποιήθηκε στο 30% τους τελευταίους μήνες του 2007, ένας ρυθμός λιγότερος από το 46,1% το 2006. Τα στεγαστικά δάνεια αναμένεται να δώσουν ώθηση στην πιστωτική επέκταση και να αυξηθούν, ενώ η ανάπτυξη των καταναλωτικών δανείων μετριάζεται. Ο κίνδυνος ρευστότητας έχει αυξηθεί στον τραπεζικό τομέα. Η αναλογία δανείων προς καταθέσεις σε τοπικό νόμισμα ανέβηκε στο 91,3%, ενώ σε ξένο νόμισμα ανήλθε στο 57,5%.

- Ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ουκρανία διαμορφώθηκε στο 7,6% υποβοηθούμενος από την ισχυρή κατανάλωση και την ανάκαμψη των εξαγωγών λόγω των υψηλών τιμών των μετάλλων. Η είσοδος της Ουκρανίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) αναμένεται να έχει ευεργετική επίδραση στα θεμελιώδη μεγέθη της. Η πολιτική αντιπαλότητα, όμως, ανάμεσα στους βασικούς κυβερνητικούς εταίρους απειλεί να οδηγήσει την χώρα σε ένα νέο κύκλο πολιτικής αντιπαράθεσης και εκλογών. Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε στο 3,7% του ΑΕΠ εξαιτίας των αυξημένων τιμών φυσικού αερίου που επιβαρύνουν το εμπορικό ισοζύγιο. Ωστόσο, το έλλειμμα υπερκαλύπτεται από την εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων. Η κύρια εστία ανησυχίας για την οικονομία είναι ο πληθωρισμός, που εκτινάχθηκε στο 26,2%, το υψηλότερο επίπεδο από το 2000. Για το λόγο αυτό, η

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Κεντρική τράπεζα αύξησε τα επιτόκια στο 10% και ανακοίνωσε ότι σκοπεύει να τα αυξήσει ακόμα περισσότερο στο 12%. Ακόμα επέτρεψε την διαπραγμάτευση του τοπικού νομίσματος έναντι του δολαρίου σε ένα αυξημένο εύρος τιμών σε μια προσπάθεια να καταπολεμήσει τον πληθωρισμό³.

3.1.3 ΕΜΠΟΡΙΚΙ BANK

ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Η ζωή της Εμπορικής Τράπεζας αρχίζει ουσιαστικά το 1886, χρόνο κατά τον οποίο ο ιδρυτής της, Γρηγ. Εμπεδοκλής, προχωρεί στην ίδρυση του Τραπεζικού Γραφείου "Γρ. Εμπεδοκλής". Από τότε η Τράπεζα πέρασε από πολλές φάσεις για να καταλήξει σήμερα να είναι ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά ιδρύματα στην Ελλάδα και να έχει συνεχή, γόνιμη και ενεργό συμμετοχή στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και στον εκσυγχρονισμό της τραπεζικής αγοράς στη χώρα μας.

Σημαντικότερες δραστηριότητες της Εμπορικής Τράπεζας από το έτος 1923 έως και το 2006:

- 1923, Ίδρυση της Commercial Bank of the Near East στο Λονδίνο. Υποκαταστήματα σε Αλεξάνδρεια και Κωνσταντινούπολη.
- 1971, Ιδρύονται θυγατρικές Τράπεζες σε Παρίσι και Φραγκφούρτη
- 1991-2, Πώληση επτά θυγατρικών (Τράπεζα Πειραιώς, Ναυπηγεία Ελευσίνας κ.α.)

---

³www.eurobank.gr

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

- 1995, Συμφωνία με E.B.R.D για ίδρυση θυγατρικών σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, εξαγορά του 51% της ασφαλιστικής εταιρίας Metrolife.
- 1997, Μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών της Τραπεζής Αττικής.
- 1990 –1999, Ίδρυση νέων, χρηματοπιστωτικών κυρίως, εταιριών του Ομίλου της Τράπεζας (Leasing, Factoring, Venture Capital, κ.α.)
- 1993-1999, Ίδρυση υποκαταστημάτων και επέκταση εργασιών στην Κύπρο.
- 1999, Πώληση της Ιονικής Τράπεζας στην Alpha Bank.
- 2000, Είσοδος της Γαλλικής Τράπεζας Crédit Agricole στο μετοχικό κεφάλαιο της Εμπορικής με ποσοστό 6,7%
- 2001, Λειτουργεί στην Κύπρο η θυγατρική Τράπεζα της Εμπορικής, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) Λ.Τ.Δ
- 2002, Η Crédit Agricole αυξάνει το ποσοστό της στο μετοχικό κεφάλαιο της Εμπορικής Τράπεζας σε 8,74%
- 2004, Απορρόφηση συνολικά δέκα θυγατρικών εταιριών στο πλαίσιο ανασύνταξης του Ομίλου.
- 2005, Διάθεση ιδίων μετοχών, που αντιπροσωπεύουν το 5,2% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.
- 2006, Η Crédit Agricole S.A. αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας σε 71,97%.

Αμέσως μετά την εξαγορά όλη μαζί η ομάδα της Εμπορικής Τράπεζας ξεκίνησε μια μεγάλη προσπάθεια με στόχο την ενοποίηση. Οργανώθηκε η συνεργασία για την μεταφορά τεχνογνωσίας, την ανταλλαγή εμπειριών και την προσαρμογή των δομών της Εμπορικής στις ανάγκες του ομίλου της Credit Agricole (CA). Η προσπάθεια αυτή κάλυπτε όλο το εύρος των θεμάτων που έπρεπε να επιλύσουν. Πλέον, μετά την οριστικοποίηση της διοικητικής δομής, κύριος στόχος ήταν η αναμόρφωση της Εμπορικής ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν στον Έλληνα καταναλωτή την καλύτερη δυνατή ποιότητα υπηρεσιών. Επιδίωξή τους ήταν να εντοπίσουν τις ανάγκες των καταναλωτών και να τις καλύψουν αποτελεσματικά.

Στην CA ήταν ολοκληρωτικά προσηλωμένοι στην εξυπηρέτηση των πελατών. Για εκείνους ο πελάτης είναι το κέντρο του σύμπαντος. Έτσι, πρώτος στόχος ήταν η εξυπηρέτηση του πελάτη. Η αμέσως επόμενη προτεραιότητα ήταν να μεταδώσουν στο ανθρώπινο δυναμικό της Εμπορικής, το όραμα αυτό. Να εμφυσήσουν έναν νέο

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

αέρα, μια διαφορετική προσέγγιση, ένα καινούργιο τρόπο εργασίας, με κύριο στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών τους. Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί σημείο κλειδί για την επίτευξη των στόχων τους.

Η εμπορική τράπεζα έχει πολλές θυγατρικές μερικές εκ των οποίων αποτελούν μεγάλες ευκαιρίες. Τα τελευταία χρόνια, η Εμπορική έχει πραγματοποιήσει σημαντικές κινήσεις στα Βαλκάνια οι οποίες αποτελούν μια πολύ καλή βάση για την περαιτέρω ανάπτυξή της. Πλέον ο όμιλος, μέσω της Εμπορικής έχει παρουσία στην Αλβανία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την Κύπρο, αγορές που θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ:

Ο όμιλος πέτυχε μια εξαιρετικά σημαντική συμφωνία με την Banca Intesa στην Ιταλία. Συμφωνήσε την εξαγορά της Cariparma, της Banca Popolare FriulAdria καθώς επίσης και 193 καταστημάτων της Banca Intesa αποκτώντας πρόσβαση σε ένα δίκτυο 654 σημείων. Πλέον ο όμιλος της CA με ισχυρή παρουσία στην Ιταλία, την Ελλάδα και κυρίαρχη θέση στην γαλλική αγορά αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους χρηματοπιστωτικούς ομίλους της ΕΕ, ειδικά στον τομέα της τραπεζικής λιανικής. Σημαντικές κινήσεις για την επέκτασή έχουν πραγματοποιηθεί και σε άλλες χώρες της Λεκάνης της Μεσογείου όπως η Αίγυπτος. Παράλληλα αναπτύσσεται δυναμικά σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως στην Ουκρανία, την Πολωνία και την Σερβία. Η ανάπτυξη και η διεθνής επέκτασή δεν γίνεται μόνον μέσω εξαγορών, αλλά και οργανικά. Θα εστιάσουν οι προσπάθειες στην ενσωμάτωση των εξαγορών που πραγματοποιήθηκαν στην Ιταλία και την Ελλάδα. Πάντως οι μεγάλης εμβέλειας κινήσεις που πραγματοποιήθηκαν τόσο στην Ιταλία όσο και στην Ελλάδα αποτελούν για τον όμιλο μια μεγάλη πρόκληση. Αν υπάρξουν εξελίξεις ή άλλες ευκαιρίες στις χώρες αυτές θα εξεταστούν προσεκτικά ωστόσο τώρα η κύρια προτεραιότητά είναι η ένταξη των ομίλων που εξαγοράστηκαν στον οργανισμό. Πρόκειται για μια προσπάθεια για την ολοκλήρωση της οποίας θα χρειαστούν περίπου 18 έως 24 μήνες.

EMPORIKI BANK - ALBANIA S.A.

Τον Αύγουστο του 1998 ελήφθη η προκαταρκτική άδεια για την ίδρυση της θυγατρικής με την αρχική επωνυμία International Commercial Black Sea Bank (Albania) S.A. και ιδρυτικό μετοχικό κεφάλαιο USD 3.000.000.

Οριστική άδεια λειτουργίας έλαβε την 28.10.1999 και μετονομάσθηκε σε Intercommercialbank (Albania) S.A., ενώ στις 18.06.2001 απόκτησε την επωνυμία Commercial Bank of Greece (Albania) S.A. Σήμερα ονομάζεται Emporiki Bank-Albania S.A.

Το κτίριο της Κεντρικής Διοίκησης της τράπεζας αποτελείται από ιδιόκτητα γραφεία 1,200 τ.μ. σε νεόδμητο κτίριο στο κέντρο των Τιράνων.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ:

Κύριος στόχος της τράπεζας είναι να δώσει έμφαση σε δραστηριότητες Λιανικής τραπεζικής (ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις), να ισχυροποιήσει την παρουσία της στο Τομέα των Επιχειρήσεων, όπου η Τράπεζα έχει καταφέρει να είναι μία από τις πρώτες της τοπικής αγοράς. Επιπλέον να δημιουργήσει ένα δυναμικό, σύγχρονο και κερδοφόρο πιστοδοτικό οργανισμό στην τοπική αγορά, προσφέροντας ποιοτικές υπηρεσίες στους πελάτες της και προωθώντας νέα τραπεζικά προϊόντα. Τέλος θα πρέπει να αυξήσει το μερίδιό της στην Αλβανική αγορά, επικεντρώνοντας την προσοχή της στην επέκταση της πελατειακής της βάσης και στην προσέλκυση καταθέσεων των Αλβανών εργαζομένων στην Ελλάδα και να επεκτείνει το δίκτυο των καταστημάτων της στα Τίρανα και σε διάφορες πόλεις της Αλβανίας. Δεκαετηθιακά καταστήματα έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ BANK - BULGARIA EAD

Η Emporiki Bank-Bulgaria EAD ιδρύθηκε το 1994. Η Εμπορική Τράπεζα ανέλαβε τη διοίκησή της από το 1996 με έδρα τη Σόφια της Βουλγαρίας, κατέχοντας σήμερα το 100% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Η Τράπεζα λειτουργεί με 9 καταστήματα στη Σόφια και με 13 καταστήματα στις διάφορες πόλεις της Βουλγαρίας. Η Emporiki Bank-Bulgaria EAD λειτουργεί πλήρως ως εμπορική τράπεζα, παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών εργασιών όπως: χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων, στεγαστικά δάνεια, ενέγγυες πιστώσεις, έκδοση εγγυητικών επιστολών, συμβουλευτικές υπηρεσίες επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, χρηματιστηριακές εργασίες και διαχείριση κεφαλαίων και χαρτοφυλακίου, χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ:

Η Emporiki Bank-Bulgaria EAD, ως μέλος του Ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας, επιδιώκει να κατέχει σημαντική θέση στη βουλγάρικη τραπεζική αγορά, διαθέτοντας πελατοκεντρική αντίληψη και προσφέροντας αναβαθμισμένες υπηρεσίες στο σύνολο των πελατών της.

Στοχεύει στην προώθηση σύγχρονων προϊόντων στην εγχώρια τραπεζική αγορά καθώς και στη διεύρυνση της πελατειακής της βάσης, επιδιώκοντας την περαιτέρω αύξηση του μεριδίου αγοράς.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ BANK- ROMANIA S.A.

Η Emporiki Bank - Romania S.A. λειτουργεί από το 1996 και εδρεύει στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας. Η Εμπορική Τράπεζα κατέχει το 98,48% του μετοχικού της κεφαλαίου. Η Emporiki Bank - Romania S.A. λειτουργεί πλήρως ως εμπορική τράπεζα, παρέχοντας ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών εργασιών, όπως: χρηματοδοτήσεις επιχειρήσεων, στεγαστικά δάνεια, καταθέσεις, εργασίες εξωτερικού, διαχείριση

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

διαθεσίμων, συμβουλευτικές υπηρεσίες, εργασίες συναλλάγματος, έκδοση χρεωστικών και πιστωτικών καρτών και Internet Banking.

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Η Emporiki Bank - Romania S.A., ως μέλος του Ομίλου της Εμπορικής Τράπεζας, επιδιώκει τη βελτίωση της θέσης της στη ρουμανική τραπεζική αγορά, διαθέτοντας πελατοκεντρική αντίληψη και προσφέροντας αναβαθμισμένες υπηρεσίες στο σύνολο των πελατών της.

Η Τράπεζα στοχεύει στην περαιτέρω επέκτασή της ώστε ο συνολικός αριθμός των καταστημάτων της στο τέλος του 2007 να φτάσει τα 32.

EMPORIKI BANK- CYPRUS LTD

Η πρώτη φάση της εισόδου της Εμπορικής Τράπεζας στην κυπριακή αγορά εξελίσσεται κατά την περίοδο 1994-2001, κατά την οποία η Τράπεζα σταδιακά έφτασε να αριθμεί 5 καταστήματα. Κατά την περίοδο αυτή δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη συνεργασίας με επιχειρήσεις και μεγάλους οργανισμούς μέσα από τη χορήγηση δανείων και αποδοχή καταθέσεων.

Την 01/08/2001 άρχισε η λειτουργία της θυγατρικής Emporiki Bank - Cyprus Ltd, η οποία ιδρύθηκε από την Εμπορική Τράπεζα σε συνεργασία με Κύπριους επιχειρηματίες και στην οποία ενσωματώθηκαν τα 5 καταστήματα της Εμπορικής Τράπεζας στην Κύπρο.

Κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2004 λειτούργησαν επτά νέα καταστήματα Παγκύπρια, επεκτείνοντας έτσι το δίκτυο καταστημάτων στα δώδεκα. Το μερίδιο αγοράς της Emporiki Bank - Cyprus Ltd στην Κυπριακή αγορά στις 30 Νοεμβρίου 2006 ανερχόταν σε 1,04% με βάση τις χορηγήσεις και 0,66% με βάση τις καταθέσεις.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ:

Ο όμιλος της Εμπορικής Τράπεζας έχει σαν αποστολή να δημιουργήσει μια δυναμική και προοδευτική τράπεζα, με έμφαση στην υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση πελατών. Και στην κυπριακή αγορά το όραμα της τράπεζας είναι να διασφαλίσει την προτίμηση του πελάτη για την Εμπορική Τράπεζα με το να προσφέρουν μοναδικού επιπέδου εξυπηρέτηση. Επιπλέον να αποκτήσουν μια σημαντική παρουσία στην κυπριακή αγορά διατηρώντας ταυτόχρονα την ευελιξία τους.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ:

Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης κινδύνων. Ο τομέας της διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων επανασχεδιάζεται στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τους κανόνες και τις πρακτικές της Crédit Agricole, καθώς και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της Βασιλείας II

Η διαχείριση των κινδύνων αγοράς και πιστωτικών κινδύνων που απορρέουν από τη διενέργεια χρηματοοικονομικών πράξεων, γίνεται σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων. Πιο συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, μαζί με άλλες μονάδες ελέγχου, διασφαλίζουν ότι οι κίνδυνοι αυτοί εντοπίζονται, παρακολουθούνται και διαχειρίζονται αποτελεσματικά.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε καθημερινή βάση τους κινδύνους αγοράς του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, οι οποίοι απορρέουν από μεταβολές των επιτοκίων, των τιμών των μετοχών και των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η Εμπορική Τράπεζα επιδιώκει το μετριασμό του κινδύνου αγοράς που σχετίζεται με τις συναλλαγές της μέσω της χρήσης στρατηγικών κάλυψης κινδύνων, οι οποίες συσχετίζουν τις κινήσεις των επιτοκίων, τιμών και περιθωρίων, ενώ χρησιμοποιεί έναν συνδυασμό τίτλων και παραγώγων για τον περιορισμό της έκθεσής της σε κινδύνους αγοράς.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί εσωτερικά συστήματα παρακολούθησης τα οποία εκτιμούν σε καθημερινή βάση τη Μέγιστη Δυνητική Ζημία (Value at Risk-VaR), η οποία ενδέχεται να προκύψει κάτω από κανονικές συνθήκες από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται είναι η Ιστορική Προσομοίωση, με τη χρήση χρονικού ορίζοντα 10 ημερών καθώς και 1 ημέρας, και διάστημα εμπιστοσύνης 99%, σύμφωνα με τους κανόνες της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS). Για τον έλεγχο του αναλαμβανόμενου κινδύνου, η Τράπεζα επιβάλλει όρια κινδύνου βάσει της Μέγιστης Δυνητικής Ζημίας (Value at Risk).

Για την επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας του υποδείγματος που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της Μέγιστης Δυνητικής Ζημίας, διενεργείται εκ των υστέρων έλεγχος του υποδείγματος (Back Testing). Για την εκτίμηση των κινδύνων, οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν από ακραίες αλλαγές στις αγορές, η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing), το οποίο εφαρμόζεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών σε εβδομαδιαία βάση. Το 2006 η Εμπορική Τράπεζα συνέχισε τη στρατηγική επένδυσης σε διεθνή και ελληνικά εταιρικά ομόλογα επενδυτικής διαβάθμισης. Η Εμπορική Τράπεζα χρησιμοποιεί προηγμένα συστήματα εκτίμησης πιστωτικού κινδύνου για τα εταιρικά ομόλογα, και ο κίνδυνος που αναλαμβάνει περιλαμβάνεται στα όρια κινδύνου.

Η Τράπεζα παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας μέσω της Ανάλυσης Ανοίγματος (Gap), η οποία ταξινομεί σύμφωνα με την ημερομηνία λήξης όλες τις ταμειακές ροές που προέρχονται από κάθε λογαριασμό του Ισολογισμού. Επιπλέον, η μέθοδος της ανάλυσης ανοίγματος χρησιμοποιείται και για τον επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, όπου όλες οι ταμειακές ροές που προέρχονται από τον κάθε λογαριασμό του Ισολογισμού ταξινομούνται σύμφωνα με την ημερομηνία επανατιμολόγησης.

Ακολουθώντας τις διεθνείς πρακτικές διαχείρισης κινδύνου, και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, το 2006 εφαρμόστηκαν σενάρια ακραίων επιτοκιακών αλλαγών και πραγματοποιήθηκαν υπολογισμοί της επίπτωσής τους στα καθαρά επιτοκιακά έσοδα, στην οικονομική αξία της καθαρής θέσης (equity), στην κεφαλαιακή επάρκεια και στη ρευστότητα της Τράπεζας. Ταυτόχρονα, αναπτύχθηκε νέα εφαρμογή για την παρακολούθηση, σε καθημερινή

βάση, της θέσης της Τράπεζας και των δεικτών ρευστότητας, σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο που εισήγαγε η Τράπεζα της Ελλάδος⁴.

3.1.4 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Συνοπτική Παρουσίαση

Ο Όμιλος Πειραιώς αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς και δραστήριους της ελληνικής οικονομίας. Η Τράπεζα Πειραιώς ιδρύθηκε το 1916. Για πολλές δεκαετίες λειτούργησε ως ιδιωτική Τράπεζα και το 1975 πέρασε υπό κρατικό έλεγχο, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1991. Από το Δεκέμβριο του 1991 που ιδιωτικοποιήθηκε παρουσιάζει συνεχή και ταχεία ανάπτυξη εργασιών, μεγεθών και δραστηριοτήτων.

Παράλληλα με την οργανική της ανάπτυξη, η Τράπεζα Πειραιώς υλοποίησε μία σειρά στρατηγικών κινήσεων, με σκοπό την εδραίωσή της στην εγχώρια αγορά. Έτσι, το 1998 προχώρησε στην απορρόφηση των εργασιών της Chase Manhattan στην Ελλάδα, στην εξαγορά της Τράπεζας Μακεδονίας-Θράκης και της μικρής εξειδικευμένης Τράπεζας Credit Lyonnais Hellas, ενώ στις αρχές του 1999 στην απόκτηση του ελέγχου της Τράπεζας Χίου και στην απορρόφηση των εργασιών της National Westminster Bank PLC στην Ελλάδα. Τον Ιούνιο του 2000 πραγματοποίησε την ενοποίηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων της στην Ελλάδα, μέσω της απορρόφησης των εμπορικών Τραπεζών Μακεδονίας-Θράκης και Χίου, δημιουργώντας μία από τις τρεις μεγαλύτερες ιδιωτικές Τράπεζες στην Ελλάδα.

---

⁴ www.emporiki.gr

Στις αρχές του 2002, η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε τον έλεγχο της ETBAbank ενώ η απορρόφησή της από την Τράπεζα Πειραιώς ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο 2003. Επίσης, στις αρχές του 2002 υπογράφηκε συμφωνία Στρατηγικής Συνεργασίας του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς με το διεθνή τραπεζοασφαλιστικό Όμιλο ING για την ελληνική αγορά, με έμφαση στο χώρο των τραπεζοασφαλειών, η οποία ανανεώθηκε τον Οκτώβριο 2007 για 10 έτη.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ:

Μετά τη δημοσιοποίηση την 31.01.2007 του 4ετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου του για την περίοδο 2007-2010, ο Όμιλος Πειραιώς κατέγραψε πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης εργασιών και πιστωτικής επέκτασης στην Ελλάδα και στις αγορές της ΝΑ Ευρώπης, στις οποίες δραστηριοποιείται. Η αύξηση των υπολοίπων των χορηγήσεων του Ομίλου κατά το πρώτο εξάμηνο του 2007 υπερέβη τις προσδοκίες της Διοίκησης, οφειλόμενη στις ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες στις αγορές, στις οποίες έχει παρουσία, με αποτέλεσμα τη συνεχιζόμενη αύξηση του μεριδίου αγοράς στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ανταποκρινόμενη στις ευκαιρίες οργανικής του επέκτασής, ο Όμιλος Πειραιώς σκοπεύει να επισπεύσει και να ενισχύσει επιλεκτικά το πρόγραμμα ίδρυσης νέων καταστημάτων του που είχε δημοσιοποιηθεί με προηγούμενες ανακοινώσεις του.

Η Τράπεζα θα επενδύσει μέρος των αντληθέντων κεφαλαίων ύψους €175 εκ για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στην Ουκρανία, όπου απέκτησε πρόσφατα παρουσία και €75 εκ στην επέκταση των εργασιών της στην Κύπρο μέσω ίδρυσης νέας τράπεζας, που προγραμματίζεται για την αρχή του έτους 2008. Ο Όμιλος Πειραιώς εκτιμά ότι θα απαιτηθούν περίπου €900 εκ από τα αντληθέντα κεφάλαια για να στηρίξουν την επιταχυνόμενη ανάπτυξη των εργασιών του, διατηρώντας ταυτόχρονα το επίπεδο της κεφαλαιακής του επάρκειας πάνω από το 11% και τα βασικά εποπτικά κεφάλαια άνω του 7,5%, προκειμένου να διατηρήσει την υψηλή του πιστοληπτική διαβάθμιση (credit rating) σε αυτήν την περίοδο έντονης ανάπτυξης.

Επιπλέον, θα συνεχίσει να αξιοποιεί νέες προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης των εργασιών του, οι οποίες τυχόν θα παρουσιαστούν στις αγορές όπου ήδη δραστηριοποιείται ή και σε άλλες επιλεγμένες αναπτυσσόμενες αγορές. Κατά τη διερεύνηση τέτοιων ενδεχόμενων ευκαιριών, η Τράπεζα θα συνεχίσει να εφαρμόζει την ίδια προσεκτική αξιολόγηση των πιθανών χρηματοοικονομικών κινδύνων που ενέχει κάθε δυνητική επένδυση⁵.

3.1.5 ALPHA BANK

ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

Η Alpha Bank ιδρύθηκε το 1879 και είναι μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες στην Ελλάδα.

Με δίκτυο 800 Καταστημάτων, ο Όμιλος της Alpha Bank δραστηριοποιείται στην εγχώρια αλλά και στη διεθνή τραπεζική αγορά, με παρουσία στην Κύπρο (Alpha Bank Cyprus), στη Ρουμανία (Alpha Bank Romania S.A.), στο Λονδίνο (Κατάστημα Λονδίνου και Alpha Bank London Ltd.), στη Σερβία (Alpha Bank Srbija A.D.), στην Αλβανία, στο Jersey (Alpha Bank Jersey Ltd.), στη Βουλγαρία, στην Π.Γ.Δ.Μ. (Alpha Bank A.D. Skorje), στην Ουκρανία (OJSC Astra Bank) και στη Νέα Υόρκη (Alpha Finance U.S. Corporation).

Η Alpha Bank, η μεγαλύτερη Τράπεζα στον τομέα της Επιχειρηματικής Πίστεως και από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες στον τομέα της Λιανικής Τραπεζικής, αναγνωρίζεται και ως πρωτοπόρος στην εισαγωγή νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, όπως το Alphaphone για τραπεζικές υπηρεσίες μέσω τηλεφώνου, το Alphaline για

---

⁵ www.pireausbank.gr

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

τραπεζικές συναλλαγές μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή, το Alpha Web Banking μέσω Internet, το Alpha Bank m-Banking μέσω κινητού τηλεφώνου.

Επιπλέον, η Τράπεζα είναι επικεφαλής μίας ομάδας εταιριών του χρηματοοικονομικού τομέα με ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που καλύπτουν το σύνολο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους επιχειρηματίες και ιδιώτες πελάτες, όπως χρηματοδοτικές, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, επενδύσεων, παροχής υπηρεσιών, κτηματικές, ξενοδοχειακές κ.ά.

Η Alpha Bank, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της προσφοράς της στο κοινωνικό σύνολο, μεριμνά για το ανθρώπινο δυναμικό της και το εργασιακό περιβάλλον, την προστασία της φύσεως, την κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ:

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ

Οι στόχοι εκφράζονται με τη μορφή πωλήσεων, κέρδους, μεριδίου αγοράς ή ποσοστού ανάπτυξης. Ένας καλός στόχος θα πρέπει να είναι ποσοτικοποιημένο, μετρήσιμος, φιλόδοξος και εφικτός. Θα πρέπει επίσης να εκφράζεται ως αποτέλεσμα και να έχει συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο επίτευξης.

Πρωταρχικός στόχος της τράπεζας για την ΝΑ Ευρώπη είναι η ανάπτυξη με ρυθμό υψηλότερο από εκείνο των τοπικών αγορών ώστε να ισχυροποιηθεί η θέση της και να αποκτήσει το μέγεθος εκείνο που θα την κατατάσσει στις πρώτες θέσεις της αγοράς με ηγετικό ρόλο. Οι επιμέρους τομείς των δραστηριοτήτων της Alpha Bank επιδιώκουν σαφείς στόχους απόκτησης νέων πελατών και κερδοφορίας ως συνάρτηση της στρατηγικής να ενισχυθούν τα μερίδια αγοράς στη λιανική τραπεζική με παράλληλη όμως διασφάλιση ελκυστικών περιθωρίων κέρδους και ισορροπίας στους αναλαμβανόμενους κινδύνους.

Έτσι θα επιτευχθεί ο στόχος για αυξανόμενη και σταθερή συμβολή στα αποτελέσματα του ομίλου. Μέσα από την αξιοπιστία και τη διαφάνεια των συναλλαγών, την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, την καινοτομία, στοχεύετε η δημιουργία ενός ισχυρού brand name στην ΝΑ Ευρώπη. Πιο συγκεκριμένα :

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Η Alpha Bank ήταν η πρώτη ξένη τράπεζα που εισχώρησε στη ρουμανική αγορά και έχει σήμερα σημαντική παρουσία στις κυριότερες πόλεις της χώρας. Συμπληρώνοντας δεκατρία έτη παρουσίας στην αγορά της Ρουμανίας, η Alpha Bank Romania δραστηριοποιείται στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε εγχώριες και διεθνείς επιχειρήσεις, καθώς και υπηρεσιών λιανικής τραπεζικής σε ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι προσφερόμενες υπηρεσίες επεκτείνονται και τους τομείς investment banking, leasing, ασφαλειών, καθώς και χρηματιστηριακών πράξεων και χρηματοοικονομικών συμβουλών, μέσω των θυγατρικών εταιριών του ομίλου στη Ρουμανία Alpha Finance Romania, Alpha Leasing Romania και Alpha Advisory SRL.

Το δίκτυο της τράπεζας το 2006 ενισχύθηκε με 40 νέα καταστήματα ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό τους σε 70 και απασχολεί 1.143 υπαλλήλους.

ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Το τριετές επιχειρησιακό σχέδιο 2007-2010 προβλέπει σημαντική οργανική ανάπτυξη με επέκταση του δικτύου με επέκταση του δικτύου καταστημάτων, από 70 το 2006 σε 183 το 2008 και περίπου 300 το 2010, τουλάχιστον διπλασιασμό του ενεργητικού και αύξηση του μεριδίου αγοράς, με στόχο να καταστεί μία από τις πέντε μεγαλύτερες τράπεζες με μερίδιο αγοράς 10%, ενώ οι χρηματοδοτήσεις προβλέπεται να αυξηθούν από 1,2 δις ευρώ το 2006 σε 7 δις ευρώ το 2010. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη του δικτύου στην ευρύτερη περιοχή του Βουκουρεστίου, με τη δημιουργία μικρών και ευέλικτων σημείων πώλησεως τα οποία θα εξυπηρετούν κυρίως ιδιώτες πελάτες ενώ θα αναπτυχθούν περαιτέρω τα εναλλακτικά τραπεζικά δίκτυα.

Σημαντικά έργα για την επόμενη περίοδο θα είναι η αντικατάσταση του συστήματος πληροφορικής της τραπεζής, η λειτουργική της αναδιοργάνωση και η μετεγκατάστασή των κεντρικών υπηρεσιών και των θυγατρικών της σε νέο, υπό κατασκευήν, ιδιόκτητο κτήριο σε κεντρικό σημείο του Βουκουρεστίου.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Βασικός στόχος για την επόμενη τριετία αποτελεί η ενίσχυση της θέσεώς της Alpha Bank Romania , μέσω της μεγιστοποίησης της συνεργασίας και της υποστήριξης της μητρικής τράπεζας στην Ελλάδα, στην ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά της Ρουμανίας με έμφαση στην ανταγωνιστικότητα και στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Η παρουσία της Alpha Bank στη Βουλγαρία χρονολογείται από το 1995 με την προσφορά αρχικά τραπεζικών υπηρεσιών σε ελληνικές εταιρίες που λειτουργούσαν στην βουλγαρική αγορά. Η ένταξη της Βουλγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την 01 Ιανουαρίου 2007 σε συνδυασμό με το υψηλό επίπεδο αναπτύξεως του τραπεζικού κλάδου και την εναρμόνιση με τα διεθνή πρότυπα, καθιστούν τη Βουλγαρία από τις πρώτες επιλογές της τραπεζικής για επέκταση των δραστηριοτήτων της. Το 2006 ιδρύθηκαν 30 νέα καταστήματα ώστε ο αριθμός των καταστημάτων να ανέλθει στα 45 και το απασχολούμενο προσωπικό σε 284 άτομα.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Στα επόμενα έτη, η ανάπτυξη της Alpha Bank στη Βουλγαρία αναμένεται να είναι εντονότερη. Το δίκτυο της τράπεζας στο τέλος του 2008 θα λειτουργεί με πάνω από 110 καταστήματα ενώ το 2010 θα φτάσουν τα 160. Το προσωπικό από 107 άτομα το 2005 θα ανέλθει στα 470 το 2008, με περαιτέρω αύξηση ανάλογα με τις ανάγκες, έως το 2010.

Θα δοθεί μεγάλη έμφαση στην αύξηση των χρηματοδοτήσεων, τόσο των καταναλωτικών όσο και των επιχειρηματικών δανείων ώστε από 210 εκατ. Το 2006 προβλέπεται να φτάσουν τα 1,9 δις ευρώ το 2010. Το μερίδιο αγοράς από 0,7% το 2005 θα προσεγγίσει το 3,2% το 2008.

Τέλος η ταχεία ανάπτυξη της αγοράς ακινήτων στη Βουλγαρία, με σημαντικό ενδιαφέρον κα από το εξωτερικό, αποτελεί έναν ελκυστικό τομέα αναπτύξεως των τραπεζικών δραστηριοτήτων.

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΣΚΟΠΙΑ

Η επταετής παρουσία του Ομίλου στα Σκόπια, μέσω της Alpha Bank a.d. Skorje, είναι αξιοσημείωτη. Το δίκτυό της αριθμεί δέκα καταστήματα εκ των οποίων πέντε βρίσκονται στην πρωτεύουσα Σκόπια, ένα στο Τέτοβο, ένα στη Στρώμνιτσα, ένα στο Μοναστήρι (Βιτόλια), ένα στη Γευγελή και ένα στην πόλη Kavadarci, έχει 104 άτομα προσωπικό και κατατάσσεται στις μεσαίου μεγέθους τράπεζες της χώρας.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Στο άμεσο μέλλον, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο “Agenda 2010”, η Alpha Bank a.d. Skorje στοχεύει να επεκτείνει την παρουσία της στα Σκόπια. Για αυτό το σκοπό έχει προγραμματίσει τη διερεύνηση του δικτύου των καταστημάτων της από 10 το 2006 σε 20 το 2008 με στόχο τα 25 έως το 2010, καθώς και την αύξηση του προσωπικού από 100 σε 130 μέχρι το 2008.

Επίσης, έχει προγραμματιστεί η εγκατάσταση επιπλέον ATM, η δημιουργία δικτύου POS για την αποδοχή όλων των πιστωτικών καρτών, η αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων, η προσφορά υπηρεσιών e-banking καθώς και η εισαγωγή νέων προϊόντων, όπως πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια, τα οποία σε συνδυασμό με τις αυξημένες καταθέσεις κατά 20% και τις χορηγήσεις προς τις επιχειρήσεις και ιδιώτες αυξημένες κατά 32% θα συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου για αύξηση του μεριδίου αγοράς από 2,8% το 2005 σε 5,5% το 2008.

ΣΕΡΒΙΑ

Η παρουσία της Alpha Bank στη Σερβία χρονολογείται από το 2002 με το άνοιγμα του πρώτου καταστήματος στο Βελιγράδι. Το 2005 η παρουσία της ενισχύθηκε σημαντικά με την απόκτηση της 7^{ης} μεγαλύτερης σερβικής τραπεζής, της Jubanka. Απόκτηση της Jubanka προσέθεσε 86 καταστήματα στο δίκτυο της τραπεζής στη Σερβία καθώς και 286.000 ιδιώτες και 30.000 επιχειρήσεις στο πελατολόγιό της. Την 1 Ιουλίου 2006, η Jubanka μετονομάστηκε σε Alpha Bank Beograd ενώ ενσωματώθηκαν σε αυτήν τα τρία καταστήματα της Alpha Bank που ήδη λειτουργούσαν και τον Οκτώβριο η Alpha Bank a.d. Beograd μετονομάστηκε

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

τελικά σε Alpha Bank Srbija A.D. Το 2006 ξεκίνησε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ανακαινίσεων ή μεταναστεύσεων των περισσότερων καταστημάτων και ενισχύθηκε το δίκτυο κατά 14 καταστήματα ανεβάζοντας τον αριθμό τους την 31-12-2006 στα 103 και το απασχολούμενο προσωπικό στα 1470 άτομα.

ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Στο επιχειρηματικό της σχέδιο εντάσσεται ο διπλασιασμός του αριθμού των καταστημάτων από 103 το 2006 σε 155 το 2008 και περίπου 200 έως το 2010, γεγονός που αναμένεται να δώσει ανάλογη αύξηση στο μερίδιο που κατέχει στην αγορά. Ο στρατηγικός στόχος για το 2010 είναι να καταστεί μια από τις μεγαλύτερες τράπεζες στη Σερβία.

Μεγαλύτερη έμφαση θα δοθεί στις χρηματοδοτήσεις με στόχο την μέση ετήσια αύξηση 38% έως το 2010 έτσι ώστε το μερίδιο αγοράς στις χρηματοδοτήσεις να φτάσει το 2010 στο 9%. Η Alpha Bank Serbia την επόμενη τριετία θα κάνει ολομέτωπη επίθεση στην αγορά της Σερβίας με επίκεντρο τις σχέσεις με τους πελάτες μέσω αναβάθμισης και ανανέωσης των σημείων πώλησης, της στρατηγικής διανομής, της διαφήμισης μέσα από χορηγίες σε αθλητικά και πολιτιστικά δρώμενα, της ανάπτυξης νέων προϊόντων καθώς επιθυμεί να καταστεί μια διαφανής και υπεύθυνη τράπεζα για τον πελάτη της.

ΚΥΠΡΟΣ

Η παρουσία της Alpha Bank στην Κύπρο ξεκίνησε το 1998 με την εξαγορά της Lombard Natwest Bank, η οποία μετονομάστηκε σε Alpha Bank Limited και προσφάτως σε Alpha Bank Cyprus. Τον Δεκέμβριο του 2006 ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της θυγατρικής της Alpha Asset Finance LTD. Σήμερα η Alpha Bank Cyprus διαθέτει ένα σύγχρονο δίκτυο 28 καταστημάτων που καλύπτει όλες τις πόλεις της Κύπρου και πλαισιώνονται αποτελεσματικά από τις υπηρεσίες εναλλακτικών δικτύων ATM και Internet banking. Από το προηγούμενο έτος προστέθηκε στις υπηρεσίες εναλλακτικών δικτύων το SMS banking δίδοντας στους πελάτες δυνατότητα προσβάσεως σε πληροφορίες λογαριασμών μέσω κινητών τηλεφώνων. Σημαντική συμβολή στην ικανοποιητική αύξηση των χορηγήσεων είχε η ανάπτυξη της στα στεγαστικά δάνεια αλλά και στα νέα καταναλωτικά προϊόντα που ήδη

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

εισήχθησαν στη τοπική αγορά. Το εύρος των προϊόντων ιδιωτών της τραπεζής ενισχύθηκε με την εισαγωγή του προγράμματος μεταφοράς δανείων και καρτών «Alpha όλα σε 1».

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Στις άμεσες προτεραιότητες της Alpha Bank Cyprus για τα επόμενα έτη είναι η αυτόνομη ανάπτυξη. Στα βασικά συστατικά του τριετούς πλάνου εντάσσεται η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου καταστημάτων, η αύξηση του μεριδίου αγοράς, η βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου, η αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων εφαρμόζοντας τους κανόνες της Βασιλείας II και τέλος η άριστη προσαρμογή λειτουργιών και συστημάτων στο ευρώ. Επίσης, στόχος είναι να συνδυαστεί η ανάπτυξη με την βελτίωση της παραγωγικότητας μέσω κεντροποίησης πολλών τραπεζικών λειτουργιών και την εγκατάσταση νέας IT πλατφόρμας, έτσι ώστε να διατηρηθεί χαμηλό το λειτουργικό κόστος της τραπεζής. Ο αριθμός των καταστημάτων από 28 το 2006 θα γίνουν 40 το 2008 και θα φτάσουν τον αριθμό των 50 το 2010.

ΑΛΒΑΝΙΑ

Η παρουσία της τράπεζας στην Αλβανία χρονολογείται από το 1998 με την λειτουργία του πρώτου καταστήματος στα Τίρανα. Η τράπεζα, σήμερα, με τα 14 καταστήματα που διαθέτει στη χώρα κατέχει σημαντική θέση στην τραπεζική αγορά, συνεργαζόμενη με αρκετές από τις σημαντικότερες τοπικές αλλά και ελληνικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στη Αλβανία.

Από το 2003 δραστηριοποιήθηκε με επιτυχία και στη στεγαστική και καταναλωτική πίστη. Το 2006 διέθεσε στην αγορά νέα χρηματοδοτικά προϊόντα προς ιδιώτες και προώθησε στην πελατεία χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες VISA. Επίσης, πραγματοποιήθηκε αναβάθμιση των συστημάτων πληροφορικής καθώς και η εγκατάσταση μηχανημάτων ATM σε όλα τα καταστήματα.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι της τράπεζας έως τα τέλη του 2008 είναι η αύξηση του αριθμού των καταστημάτων σε 24 και του προσωπικού στα 150, ενώ το 2010 τα

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

καταστήματα θα γίνουν 35. Η αύξηση των χρηματοδοτήσεων και των καταθέσεων για τη διετία 2006-2008 προβλέπεται να είναι 40%. Έτσι θα επιτευχθεί αύξηση του μεριδίου αγοράς από 12,3% το 2005 σε 13,5% το 2008.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Το Νοέμβριο του 2006 η τράπεζα ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας με τον όμιλο Anadolu. Η Alpha Bank εξαγόρασε το 50% επιχειρηματικού σχήματος το οποίο περιλαμβάνει τη μεσαίου μεγέθους τράπεζα Abank και την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης Alease. Η Abank ιδρύθηκε το 1991, είναι μια μεσαίου μεγέθους τράπεζα στην Τουρκία με δίκτυο 30 καταστημάτων σε όλη την επικράτεια η οποία εξυπηρετεί κυρίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και το πρώτο εννιάμηνο του 2006 πραγματοποίησε καθαρά κέρδη ύψους 17,5 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες ισοτιμίες.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΩΣ ΤΟ 2010:

Η Alpha Bank είναι η μόνη ελληνική τράπεζα που πετυχαίνει ισότιμη (50%) συνεργασία με ένα τόσο γνωστό επιτυχημένο τουρκικό όμιλο, μια προσεκτική αλλά και καινοτόμο προσέγγιση που εγγυάται τη επιτυχία. Ο βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός ισχυρού χρηματοοικονομικού ομίλου στον ταχέως αναπτυσσόμενο τραπεζικό κλάδο της τουρκικής αγοράς.

Η τράπεζα στοχεύει μεσοπρόθεσμα έως το 2010 στη δημιουργία ενός δικτύου 100 και πλέον καταστημάτων επικεντρωμένων στις μεγάλες πόλεις της χώρας. Επίσης, ο νέος όμιλος θα εκμεταλλευτεί την εμπειρία από την παρουσία της Alpha Bank στην ΝΑ Ευρώπη για τη μεταφορά τεχνογνωσίας προς τις εταιρίες του νέου ομίλου για την ανάπτυξη προϊόντων leasing, asset management και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην τουρκική αγορά. Το 2010 τα έσοδα του ομίλου προβλέπεται να αυξηθούν κατά 50% και να φτάσουν τα 28 εκατ. ευρώ.

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ:

Αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη σημασία της ανάπτυξης των τραπεζικών εργασιών στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης με παράλληλη διατήρηση αποδεκτού επιπέδου αναλήψεως κινδύνων, τράπεζα το 2006 συστηματοποίησε τη διαδικασία παρακολούθησεως κινδύνων μέσω της συγκεντρώσεως και επεξεργασίας των σχετικών δεδομένων όπως επίσης, μέσω της διενέργειας προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης και της εφαρμογής εξελιγμένων μεθόδων αποτιμήσεων σε επιλεγμένα χαρτοφυλάκια.

Επίσης, η τράπεζα ίδρυσε τη Διεύθυνση εκτιμήσεως κινδύνων εργασιών εξωτερικού με στόχο την περαιτέρω προώθηση των μεθόδων και τεχνικών εκτιμήσεως κινδύνων που έχουν αναπτυχθεί ήδη για την μητρική τράπεζα στις τράπεζες του ομίλου στο εξωτερικό ενώ επιδιώκεται και η περαιτέρω οργάνωση και στελέχωση των αντίστοιχων μονάδων διαχειρίσεως κινδύνων στις τράπεζες του ομίλου στο εξωτερικό και η προσαρμογή και εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών διαχειρίσεως κινδύνων σε επίπεδο ομίλου⁶.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Τα τελευταία χρόνια οι ελληνικές τράπεζες είναι πρωτοπόρες στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, μόλις μια ανάσα πίσω από τις αυστριακές, όσον αφορά το ύψος του ενεργητικού τους (αξία περιουσιακών στοιχείων). Έχουν όμως ακόμα πολύ δρόμο μπροστά τους για να αντιμετωπίσουν ευρωπαϊκά μεγαθήρια, όπως για παράδειγμα την αυστριακή Erste και τη γαλλική Societe Generale που θέλουν να μετατρέψουν την περιοχή σε τραπεζικό τους προτεκτοράτο.

Τα τελευταία χρόνια και ειδικά μετά την εξαγορά της τουρκικής Finansbank από την Εθνική, οι ελληνικές τράπεζες έχουν στις χώρες της νοτιοανατολικής

---

⁶ www.alphabank.gr

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ευρώπης περιουσία 26 δισ. ευρώ. Βλέπουν την πλάτη μόνο των αυστριακών τραπεζών (30 δισ. ευρώ), ενώ προηγούνται των γαλλικών (22 δισ. ευρώ) και των ιταλικών (4 δισ. ευρώ).

Την ελληνική «περιουσία» σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Πολωνία, Ουκρανία, Τουρκία μοιράζονται κυρίως η Εθνική (13 δισ. ευρώ), η Eurobank (7 δισ. ευρώ), η Alpha Bank (4 δισ. ευρώ) και η Πειραιώς (2,5 δισ. ευρώ).

Παρά την εικόνα αυτή, πολλά στελέχη των ελληνικών τραπεζών που εργάζονται στο εξωτερικό παραδέχονται σε κατ' ιδίαν συνομιλίες τους ότι ο ανταγωνισμός είναι ήδη έντονος και εκτιμούν ότι η παρουσία των μεγάλων ευρωπαϊκών ομίλων στην περιοχή θα δυσκολέψει την κατάσταση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στη Ρουμανία που λειτουργούν τριάντα τράπεζες, στη διάρκεια των δυο τελευταίων ετών, η BRD, μέλος του ομίλου της Societe Generale, δημιούργησε πάνω από 200 νέα καταστήματα. Την ίδια περίοδο όλες μαζί οι ελληνικές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στη Ρουμανία (Εθνική, Alpha Bank, Eurobank, Emporiki, Πειραιώς) δημιούργησαν λιγότερα από 190.

Το στοίχημα των ελληνικών τραπεζών για τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης είναι μεγάλο. Μεγάλα είναι και τα περιθώρια κέρδους τους. Η συνολική πιστωτική επέκταση στην Ελλάδα το 2007 έφτασε το 20%, όταν στην Ουκρανία ξεπέρασε το 63%, στη Ρουμανία το 50%, στη Σερβία το 47%, στη Βουλγαρία το 39%, στη Τουρκία το 24% και στην Πολωνία το 10%.

4.2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η έννοια του 'κινδύνου' είναι στενά συνδεδεμένη με αυτή την ίδια την ύπαρξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Από τη φύση τους οι μηχανισμοί λειτουργίας των τραπεζών στηρίζονται σε μια σωστή εκτίμηση και ακόμη περισσότερο σε μια επιτυχημένη αντιμετώπιση των “κινδύνων”. Η διαχείριση αυτή του κινδύνου καθορίζει σε τελευταία ανάλυση και τα κέρδη των τραπεζών.

Στη σύγχρονη διεθνή τραπεζική τα σπουδαιότερα γεγονότα που επέδρασαν βασικά στη δημιουργία και στην αντιμετώπιση τραπεζικών κινδύνων είναι τα ακόλουθα:

- Η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αγοράς που επιταχύνθηκε με τη διεθνή “κυκλοφορία” των πλεονασμάτων των πετρελαιοπαραγωγών χωρών, με άλλα λόγια ή

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

υποχρέωση των τραπεζών να ανακυκλώνουν τις καταθέσεις τους.

- Οι μεγάλες και συνεχείς διακυμάνσεις των επιτοκίων.
- Το μέγεθος των χρηματοδοτικών αναγκών που είναι συνάρτηση των διαστάσεων των σχεδίων που ζητούν διεθνή χρηματοδότηση.
- Το εξωτερικό χρέος πολλών χωρών και κυρίως των χωρών του Τρίτου Κόσμου και η μεγάλη και αυξανόμενη συμμετοχή των ξένων εμπορικών τραπεζών σ' αυτό.

Τα γεγονότα αυτά εγκυμονούν δυο βασικούς κινδύνους για τις τράπεζες; τον κίνδυνο μη αποδοτικότητας και επομένως ανεπαρκούς αποπληρωμής μιας χρηματοδοτικής τραπεζικής πράξεως και τον κίνδυνο αφερεγγυότητας και επομένως αδυναμίας ή αρνήσεως αποπληρωμής από τα δανειζόμενα κράτη. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση μιλάμε για τον κίνδυνο χώρας. Οι τράπεζες προσέφυγαν σε μια πραγματική πανοπλία γενικών και ειδικών μέσων, μεθόδων και τεχνικών προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν αυτούς τους κινδύνους. Ο σκοπός τους ήταν τριπλός; μείωση (κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση) και καταμερισμός των κινδύνων και φυσικά εξασφάλιση υψηλότερων περιθωρίων κέρδους για τις πιο “επικίνδυνες” πράξεις και χώρες.

Ο τραπεζικός τομέας επηρεάζεται από τις εξελίξεις στο ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον. Παράλληλα όμως οι εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα επιδρούν στη διαμόρφωση του οικονομικού περιβάλλοντος, επειδή είναι καθοριστικός ο ρόλος των τραπεζών στη χρηματοδότηση της παραγωγικής δραστηριότητας, στην αποτελεσματική κατανομή των οικονομικών πόρων και στην ομαλή διεκπεραίωση των οικονομικών συναλλαγών.

Επεισόδια μακροοικονομικής αστάθειας και τραπεζικές κρίσεις τείνουν να συμπίπτουν χρονικά. Κατά την περίοδο από το 2000 και μετά δεν έχουν βέβαια

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

παρουσιαστεί τέτοια φαινόμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου το οικονομικό περιβάλλον γενικά χαρακτηρίζεται από σταθερότητα. Σε αυτό συνέβαλε σημαντικά η Οικονομική και Νομισματική Ένωση με την εξάλειψη των συναλλαγματικών διακυμάνσεων στη ζώνη του ευρώ, την ενιαία νομισματική πολιτική που στοχεύει στη σταθερότητα των τιμών, καθώς και την καθιέρωση κανόνων δημοσιονομικής πειθαρχίας. Η μακροοικονομική σταθερότητα και τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα των επιτοκίων είχαν θετική επίδραση στη σταθερότητα του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα.

Σημαντική συμβολή στη σταθερότητα του τραπεζικού τομέα είχε και η ενίσχυση του ευρωπαϊκού κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου, ιδίως όσον αφορά τις προϋποθέσεις για την ανάληψη τραπεζικής δραστηριότητας, τις κεφαλαιακές απαιτήσεις ώστε να καλύπτονται οι τραπεζικοί κίνδυνοι, τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και την ενοποιημένη εποπτεία των τραπεζικών ομίλων. Η συνεχιζόμενη διεθνοποίηση των οικονομικών συναλλαγών οδηγεί σε ολοένα και μεγαλύτερη διασύνδεση των εθνικών τραπεζικών συστημάτων. Η διασύνδεση αυτή αυξάνεται, πρώτον, καθώς αναπτύσσεται η διασυνοριακή παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και, δεύτερον, καθώς οι τράπεζες επεκτείνονται εκτός συνόρων είτε με την εξαγορά υφισταμένων τραπεζών σε άλλες χώρες είτε με την ίδρυση εκεί θυγατρικών ή υποκαταστημάτων.

Η υιοθέτηση του ευρώ και η συνεχής προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την άρση εμποδίων και αντικινήτρων έχουν προωθήσει σημαντικά τη δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η οποία θα ολοκληρωθεί τα αμέσως επόμενα έτη. Λόγω των εξελίξεων αυτών, ο τραπεζικός ανταγωνισμός έχει αυξηθεί και αναμένεται ότι θα ενταθεί περισσότερο στο μέλλον. Μεταξύ άλλων, αυτό ενδέχεται να οδηγήσει τις τράπεζες στην υιοθέτηση πιο πολύπλοκων και ριψοκίνδυνων στρατηγικών για την διατήρηση της κερδοφορίας τους.

Σε μια διεθνοποιημένη τραπεζική αγορά λοιπόν, είναι φανερό ότι η ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών για την ανταλλαγή πληροφοριών και γενικότερα για τη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων εθνικών αρχών μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην έγκαιρη αναγνώριση και την επιτυχή αντιμετώπιση προβλημάτων με διασυνοριακές επιπτώσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη γίνει σημαντικά βήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την υπογραφή μνημονίων

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

συνεργασίας τόσο σε διμερές επίπεδο μεταξύ εποπτικών αρχών, όσο και σε πολυμερές επίπεδο μεταξύ όλων των εποπτικών αρχών και των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ΕΕ.

Εξάλλου, η Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι όλων των εποπτικών αρχών και των κεντρικών τραπεζών της ΕΕ, παρακολουθεί συστηματικά και αξιολογεί την οικονομική συγκυρία και τις διαρθρωτικές αλλαγές που επηρεάζουν τη σταθερότητα του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα. Μεσοπρόθεσμα, οι ελληνικές τράπεζες που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε περιφερειακό επίπεδο αλλά επίσης επιδιώκουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει να αυξήσουν το μέγεθός τους.

Πέραν της αυτόνομης οργανικής ανάπτυξης, στην αύξηση του μεγέθους και των επιχειρηματικών δυνατοτήτων των ελληνικών τραπεζών θα συμβάλει η πραγματοποίηση εξαγορών και συγχωνεύσεων και η σύναψη στρατηγικών συμμαχιών. Όσον αφορά την οικονομική ευρωστία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, η διαπίστωση της Τράπεζας της Ελλάδος, ως αρμόδιας εποπτικής αρχής, είναι ότι το τραπεζικό σύστημα χαρακτηρίζεται από υψηλή κερδοφορία, ισχυρή κεφαλαιακή βάση και ικανοποιητική ρευστότητα.

Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξε και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην πρόσφατη έκθεση αξιολόγησης του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα. Η κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών στηρίζεται κυρίως στη συνεχιζόμενη ταχεία πιστωτική επέκταση ιδίως προς τα νοικοκυριά, στη διατήρηση σχετικά υψηλού επιτοκιακού περιθωρίου και στις αυξημένες προμήθειες από εργασίες λιανικής τραπεζικής, ενώ παράλληλα επηρεάζεται θετικά και από τη συγκράτηση του λειτουργικού κόστους. Μεσοπρόθεσμα, οι μεγαλύτερες προκλήσεις που πρόκειται να αντιμετωπίσει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι ο εντεινόμενος ανταγωνισμός και το ενδεχόμενο αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Για την αποτελεσματική διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου οι τράπεζες θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους, ενόψει και της εφαρμογής από το 2007 του νέου εποπτικού πλαισίου («Βασιλεία II»). Για την ενίσχυση της αναπτυξιακής τους δυναμικής και τη γεωγραφική διαφοροποίηση των εσόδων τους, οι ελληνικές τράπεζες προχώρησαν κατά την τελευταία δεκαπενταετία σε σημαντική επέκταση των δραστηριοτήτων τους στο εξωτερικό, ιδίως στα Βαλκάνια. Παρά το ότι είναι

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

πιθανό να υπάρξουν κάποιες νέες εξαγορές τοπικών τραπεζών από ελληνικές τράπεζες, η μελλοντική επέκταση της δραστηριότητας των ελληνικών τραπεζών στα Βαλκάνια θα βασιστεί κυρίως στην περαιτέρω αυτόνομη οργανική ανάπτυξη των ήδη εγκατεστημένων μονάδων τους. Πέραν των Βαλκανίων, οι ελληνικές τράπεζες τελευταία στρέφονται και προς άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου⁷.

Η στροφή αυτή εντάσσεται στην προσπάθεια διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων τους και αναμένεται να συνεχιστεί τα επόμενα έτη. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας στις χώρες αυτές έχει σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης και η έγκαιρη διείσδυση των ελληνικών τραπεζών θα τις διευκολύνει να αποκτήσουν ισχυρή ανταγωνιστική θέση. Από την άλλη πλευρά, η επέκταση των ελληνικών τραπεζών στις χώρες αυτές συνεπάγεται αυξημένους κινδύνους: για το λόγο αυτό η επέκταση πρέπει να γίνεται με προσεκτικά βήματα, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες του στελεχιακού δυναμικού και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της κάθε τράπεζας. Στην ανάπτυξη των ελληνικών τραπεζών αναμένεται γενικά να συμβάλουν η προβλεπόμενη περαιτέρω διεθνοποίησή τους και η επέκταση της δραστηριότητάς τους σε πιο σύνθετα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και σε αγορές που χαρακτηρίζονται από υψηλότερη μεταβλητότητα. Οι εξελίξεις αυτές συνεπάγονται όμως και αυξημένους κινδύνους, λόγω και του εντεινόμενου ανταγωνισμού καθώς και της αβεβαιότητας ως προς τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις.

Οι τραπεζίτες θεωρούν ότι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις χρηματαγορές αποτελούν και τη μεγαλύτερη απειλή, κυρίως οι σημαντικά απότομες αλλαγές στην πιστωτική αγορά, καθώς και στην αγορά παραγώγων και στα χρηματιστήρια. Οι μη τραπεζίτες, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ρυθμιστικές αρχές, δίνουν μεγαλύτερο βάρος σε αδυναμίες μέσα στις ίδιες τις Τράπεζες, ιδιαίτερα στα ανεπαρκή συστήματα διαχείρισης κινδύνου και στην παροχή γενναιόδωρων αποζημιώσεων «bonus».

---

⁷ (Ομιλία του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Νικολάου Χ. Γκαργκάνα στο Συνέδριο "Greek, Bulgarian and Romanian Business & Investment Summit" που διοργανώνει το περιοδικό ECONOMIST την 28^η και 29^η Ιουνίου 2006 στην Αθήνα)

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Επιμέρους σημαντικοί κίνδυνοι για τις τράπεζες είναι οι παρακάτω:

1. Ρευστότητα
2. Πιστωτικός κίνδυνος
3. Αύξηση πιστωτικών περιθωρίων («Spreads»)
4. Παράγωγα
5. Μακροοικονομικές τάσεις
6. Τεχνικές διαχείρισης κινδύνου
7. Μετοχές
8. Υπερβολικές ρυθμίσεις
9. Επιτόκια
10. Hedge Funds
11. Απάτη
12. Εμπορεύματα («Commodities»)
13. Νομίσματα
14. Μη εξουσιοδοτημένες χρηματιστηριακές συναλλαγές
15. Μεγάλη εξάρτηση από την τεχνολογία
16. Εταιρική διακυβέρνηση
17. Κίνητρα διοίκησης
18. Αναπτυσσόμενες αγορές
19. Τμήμα υποστήριξης («Back Office»)
20. Πρακτικές πωλήσεων λιανικής
21. Συγκρούσεις συμφερόντων
22. Πολιτική αναταραχή
23. Επιχειρηματική συνέχεια
24. Ξέπλυμα χρήματος
25. Περιβαλλοντικός κίνδυνος
26. Πλεονάζουσα προσφορά τραπεζικής αγοράς
27. Συστήματα πληρωμών
28. Μανία συγχωνεύσεων
29. Ανεπαρκείς ρυθμίσεις
30. Ανταγωνισμός από νέες τράπεζες

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Οι εγχώριες τράπεζες μπορεί να κινήθηκαν δυναμικά στη περιοχή και σήμερα να διαθέτουν ισχυρή θέση, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι όλα τελείωσαν και ότι τα κέρδη θα ρέουν στα ταμεία, θα απαιτηθεί σκληρή δουλειά και αδιάκοπος αγώνας προκειμένου οι εγχώριες τράπεζες να καταφέρουν να αναπτυχθούν αποδοτικά και να επιτύχουν υψηλή κερδοφορία.

Για το μέλλον, υπάρχει και η προοπτική της σταδιακής ένταξης στην ΕΕ και αργότερα στη ζώνη του Ευρώ των υπολοίπων κρατών της ΝΑ Ευρώπης. Μια τέτοια διερεύνηση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς και της ζώνης του ευρώ θα ωφελήσει την ΕΕ ως σύνολο. Θα έχει όμως ιδιαίτερη η σημασία για τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, όχι μόνο γιατί θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη του εμπορίου και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών, στην οικονομική ανάπτυξη και στην επίτευξη υψηλού επιπέδου διαβίωσης, αλλά και επειδή θα συντελεστεί στη δημιουργία συνθηκών πολιτικής και νομισματικής σταθερότητας. Απ' αυτές τις θετικές προοπτικές θα ωφεληθούν όλες οι χώρες της περιοχής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κλείνοντας την εργασία διαπιστώνεται πως στην Ελλάδα η επέκταση των τραπεζών στο εξωτερικό είναι αναγκαία για την ανάπτυξή τους. Κατά κανόνα η εξάπλωση τους επικεντρώνεται στην Ευρώπη και ειδικότερα Νοτιοανατολικά. Οι προοπτικές ποικίλουν για κάθε τραπεζικό όμιλο όπως και οι κίνδυνοι. Κάθε νέο σύστημα υπόσχεται κέρδη ανταγωνισμό και μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς. Υπολογίζεται πως το 2010 στο σύνολό τους οι Ελληνικές τράπεζες θα έχουν στην κατοχή τους 5000 καταστήματα ελέγχοντας έτσι την οικονομική αγορά της ΝΑ Ευρώπης. Για την επέκτασή τους λαμβάνονται υπόψη τα επίπεδα πληθωρισμού, το πολιτικό καθεστώς, η ένταξη η μη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το ευνοϊκό κλίμα για εξαγορές και κάθε μακροοικονομικός παράγοντας που θα συμβάλλει στην δημιουργία νέου καταστήματος. Όσον αφορά στους κινδύνους η διοίκηση κάθε τραπεζικού ομίλου προβλέπει μέσα από λεπτομερή σχεδιασμό την παραμικρή περίπτωση που θα βάλει σε κίνδυνο την ομαλή του εξέλιξη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ∞ Αγγελόπουλος Παναγιώτης, Τράπεζες και χρηματοοικονομικό σύστημα: αγορές- προϊόντα- κίνδυνοι, Εκδόσεις Σταμούλης Αθήνα 2005
- ∞ Αποστολόπουλος Ιωάννης, ειδικά θέματα χρηματοδοτικής Διοικήσεως, εκδ. Σταμούλης, Αθήνα 2004
- ∞ Δημήτρης Α. Γερμίδης, Διεθνής τραπεζική, εκδ. Παπαζήση
- ∞ Γκαργκάνας Ν., Εξελίξεις και προοπτικές του τραπεζικού τομέα 28/6/2006
- ∞ Γκόρτσος Χρ., Το νέο πλαίσιο για την κεφαλαιακή επάρκεια, Δελτίο ένωσης ελληνικών Τραπεζών Β' τρίμηνο 1999
- ∞ Γκόρτσος Χρ.- Προβόπουλος Γ., Το νέο οικονομικό χρηματοοικονομικό περιβάλλον εκδ. Σάκκουλα Αθήνα 2004
- ∞ Γραμματίκας Γεώργιος, Το τραπεζικό Απόρρητο, εκδ. Σάκκουλα Αθήνα 1991
- ∞ Εβέα, acci.gr Οι ελληνικές επ/σεις συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας 2007
- ∞ Μπακογιάννη Θ., Ομιλία στη εκδήλωση Money and Market show, 2007
- ∞ Πάντζου Ε. Ελληνική επέλαση στα Βαλκάνια και τη ΝΑ Ευρώπη 1/3/2007
- ∞ Π. Καπόπουλος – Γ. Προβόπουλος, Η δυναμική του χρηματοοικονομικού συστήματος εκδ. Κριτική

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://nomothesia.ependyseis.gr> Νόμος 5076/1931 « Περί Ανωνύμων Εταιριών και Τραπεζών» (ΦΕΚ Α' 186/30.6-7.7.1931)

www.eurobank.gr

www.emporiki.gr

www.pireausbank.gr

www.alphabank.gr

www.kathimerini.gr

www.ete.gr

www.epistinikomarketing.gr τεύχος Ιανουαρίου 2007

www.greekmoney.gr

www.euro2day.gr

χρήμα – μηνιαίο οικονομικό και επενδυτικό περιοδικό τεύχος 318 Φεβρουάριος 2006

<http://www.capital.gr/news.asp?Details=526587>

<http://stock.ana-mpa.gr/fthema.php?id=2940>

http://www.morax.gr/article_show.php?article_id=2369

<http://www.naftemporiki.gr/news/story.asp?id=1474091>

<http://www.xak.com/gmain/newsshow.asp?id=81460>

<http://www.careerbuilder.com/Jobs/Company>

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_economyepix_18_17/01/2008_255687

<http://www.enthesis.net/index.php?news=776>

<http://www-org.euro2day.gr/articles/126607/>

http://www.emporiki.gr/cbg/gr/emporiki_group/group_story.jsp?page=9

<http://www.greekinsight.com/index.php?conID=10074&PHPSESSID=6385>

http://www.morax.gr/article_show.php?article_id=2331

Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ
ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ